

Kedves Olvasó! Kedves Alkotó!

Köszönöm, hogy kézbe vetted az Alkotó folyóirat 2024. évi őszi számát, és elolvastad a bevezető írást. Ha rendszeres olvasója vagy a lapnak, már tudod, hogy az adott számban megjelent alkotások megérintik a lelket, vezetnek a tollam, így az általam megfogalmazott gondolatokban mindig ott vannak a publikáló alkotók is.

E számban eltérek eddigi szokásomtól. Nem azért, mert nem érintettek meg az alkotások, sőt számos írás, fotó, festmény katartikus élményt adott, ám most mégis Stefanic Alexander gondolatait osztom meg veletek. Hogy miért? Mert mélyen elgondolkodtatott. Alexander rendszeresen publikál a lapban, és írásain túl a Vendég rovatból is ismerhetjük őt. E számba emlékező verseket küldött és egy írást arról, mi inspirálta a művek megírására.

Stefanic Ferenc Alexander: Ez inspirálta őket:

“Mi számít? Egy nap? Egy hónap? A Sors szemrebbenés nélkül tálal... A kettő között maradhatsz. Élész, remélsz. Emitt vigadsz, másutt kockáztatsz... Aztán jön egy rutin vizsgálat. Te kérdezel: mitől más ma minden, mint tegnap?! Kertelés nélkül, hideg- zuhanyként ér... Egy nap, egy hónap... ennyi marad az elcsukló válasz. Hiába a sok edzéssel töltött óra! Hiába az egészséges táplálkozás! Az sem számít, hogy minden káros dolgról lemondasz. Egy nap, egy hónap! Csupán ennyi, amit még az élettől kaphatsz! Vajon, ha neked is ennyi lehetne/maradna, másként néznél magadra vagy másra? Vajon a félelem vezetne, vagy a biztos tudat? Egy nap, egy hónap? Nevetnél, míg lehet, vagy ott sírnál, ahol senki sem láthat?! Vajon azokkal törődnél, akik most szeretettel körbevesznek, vagy már azokhoz szólnál, kik odaát várnak? Békét kötnél magaddal és a világgal, vagy háborúba fognál minden emberfiával? Nem feladva ugyan, de szépen elköszönnél? Avagy mindazt, ki téged kicsit is bántott, átkoddal üldöznéd? Tudnál-e bocsánatot kérni, akár suttogva a szél-től? Hallgatni csupán, elmerengve minden megélt csodáról, szerelemről? És még egy kérdés: elmondanád-e mindezt azonnal azoknak, akiket szeretsz, és ott vannak neked, veled az első perctől? Vagy titokban rettegnél a rád leselkedő időtől?”

“Soma barátom emlékére”

Stefanic Ferenc Alexander: Másik oldal

Rajthoz áll az idő.
Versenyt fut a Véggel.
Nyúzott élet melegít.
Szenvedő reménnyel.

Térdre hullt fiatalság.
Megkopott emlékek.
Tikkadt energia vánszorog.
Gyászosak a képek!

Feltűnik az elmúlás.
Sirató dallam.
Száguldó perc.
Utolérhetetlen, megfoghatatlan!

Kedves Olvasó! Olvasd tovább az írásokat, csodáld meg az alkotásokat! Találd meg bennük azt az élményt, amely segít válaszokra lelteni, reménykedni, békét teremteni, boldognak lenni, szeretni...

Segít élni, mert, ahogyan Fülöp Kálmán Rövid az élet című dalszövegében írja: “Rajtunk is múlik, hogyan is múlik, hogy jó, vagy rossz, ha véget ér.”

Hermann Marika
meseíró, Krúdy bronzérmes költő
Gyóni Géza Irodalmi Kör
www.dabik.hu

IochoMZsolt: Őszi rapszódia

IochoMZsolt: Őszi köszö

Október első hetében Csíkszeredában az Idősek Napja alkalmából különféle rendezvények zajlottak. Mint minden évben, a hét zárásaként egy nagyszabású gálát rendeztek, zenével, verssel és tánccal. A főszereplőnk – egy 25 éves tehetséges fotós, aki a helyi lapnak dolgozott –, idén is meghívást kapott, hogy pár verssel ajándékozza meg az ünnepelt időseket.

A rendezvény végén egy idős hölgy lépett a fotóshoz. Kezében egy régi újságcikk, melyben egy fekete-fehér fotó látható. Aranka néni, aki 70 éves kora ellenére aktívan jár túrázni, büszkén mutatott rá a képre:

– Ez itt én vagyok, és itt a legjobb barátnőm... Isten nyugosztalja!

Az évekkel korábban rögzített fotón, amely barátnője halála előtt készült, ketten együtt láthatók. Ez az utolsó közös képük, közös emlékük.

Aranka néni elővette fényképezőgépét, és megmutatta a fiatal fotósnak, hogy most őt örökítette meg szavalás közben.

– Most én fényképeztem le magát! – mondta mosolyogva.

– Nagyon köszönöm! – felelte a fotós.

– Jaj, én köszö! – simogatta vállon a fiatal férfit Aranka néni.

A fotós, látva az idős hölgy lelkesedését és a kivágott újságcikk jelentőségét, mélyen meghatódott. Egy pillanatra rádöbbsent, hogy mennyire értékesek lehetnek ezek a pillanatok és emlékek.

Ahogy Aranka néni eltávozott, a fotós elgondolkodott azon, hogy nagyon is fontosak ezek a kis örömek az életben. Az őszinte mosolyok, a szívből jövő köszönetek. Ez az, amiért érdemes dolgozni – gondolta.

– Légy hálás az Életnek! – Ez a gondolat maradt meg benne a nap végén. Az élet apró örömei és a hálás pillanatok adják az élet igazi értékét.

A hálás szív látja meg a szépséget ott, ahol mások csak a mindennapi élet szürkeségét látják. Amikor hálásak vagyunk az élet apró dolgaiért, a világunk színesebbé, gazdagabbá válik. A hálával élt élet nem jelenti azt, hogy mindig minden tökéletes, hanem azt, hogy minden helyzetben megtaláljuk azokat a dolgokat, amelyekért hálásak lehetünk.

Az élet legnagyobb ajándékai gyakran azok a kapcsolatok, amelyeket másokkal építünk. Legyünk hálásak azokért az emberekért, akik mellettünk állnak a nehéz időkben, akik megnevettenek, és akikkel megoszthatjuk örömeinket. Az emberi kapcsolatokban rejlő szeretet és támogatás az, ami igazán értékes. Mindent köszönök, ezer köszö!

A verset Papp Márta Ilona Krúdy Gyula Képzőművészeti-díjas, Beöthy Művész Társaság Képzőművészeti- és Ezüst Plakett-díjas, Cserhát Művész Társaság Elnöki Dicséret-díjas kortárs festőművész Szél-fúttá falevelek című festménye nyomán írtam.

**Hermann Marika:
Búcsútánc**

Ragyogósín' falevelek
Búcsútáncot járnak,
Őszi széllel útra kelnek,
Vége van a nyárnak.

Őriznek sok szép emléket,
Avarba bújtatják,
Kik az erdőt nem vigyázzák,
Meg sosem találják.

Ragyogósín' falevelek
Életüket adják,
Hogy tavasszal élvezhessük
Erdőnek hús árnyát.

Óvjuk hát a fát, az erdőt,
S mind e földi éltet,
Mert jó egy szél, s elvisz minket,
Mint a falevelet.

MaR-IL. GALÉRIA: Szél fújta falevelek

**Czibere Anita:
Augusztusi nyár**

Napraforgók koronája lassan földre hull,
lehajtott fejük áhítattal hódol,
hódolatát mind a Napnak szánja, hisz kincsként
süt még rájuk az augusztusi nap aranyló sugára.
Kertek alján, határ szélén ősz oson,
édes nyárnak mézaranyát lopni jön,
forró szellő pördülő szoknyáját kergeti,
augusztusi nyár tüzeit véka alá akarja rejtteni.
Mellényében húros hangszer ott lapul,
Meg-megpendül egy-egy húr hanyagul,
Nyári dalban tüzes dallam, szenvedélye
olthatatlan, csitítaná az őszi lant,
de a nyár szerelme még nem apadt.
Nyárutó, nyárutó, még utoljára nyargaló,
tüzeből nem veszítve a mezőt szerelmével perzselte.
Búcsú csókját leheli a nyárfák lombjára,
mezők torzsára, vadvirágok álmodó szirmára,
s a lassan elmúló, őszbe forduló augusztus havára.

**Bene Edit:
Búcsú a nyártól**

Varázslatos festmény a természet,
Színek káprázatos kavalkádja.
Okkerszín keverék: barna, sárga...
Sokféle pazar, pompás árnyalat.
Aranyló koronái a fáknak
Lomha táncot járnak.
Őszi akkordok lelkileg hatnak.
Erdők rejtekén szarvasbikák bögnek.
Léptek alatt száraz avar zizzen.
Határt fénynyaláb lepi be.
Évelődik, feltámad a szél,
Közélgő vihar fitogtatja erejét,
Égen sötét felhők gyülekeznek.
Eső tisztára mossa a levegőt,
Csillogó ékkövet hagy ágakon.
Éj magára teríti bíboros palástját.
Nyár az ősznek megadja magát.

Pánti Anna:
Őszi ragyogásban...

Az aranyló őszben...
halvány napsütésben
fürdesd meg a lelked!
Érlelő sugárban
mennyi - mennyi vágy van
a nyár-émlék ízében.
Virágos kerteknek,
pipacsos mezőknek
termő gyönyörében,
álom kél a télről,
s új tavaszi szélről
zamatos ízekben.
Őszi ragyogásban,
mosoly-napsugárban
halhatatlan nyár van!

Szedő Tibor:
Bennem Golgotám

Szőnyeget terít
alám a sors,
évszakok tarkaságát
szövi bele a változás.
Mostba süllyed talpam.
Lelkemben jászol,
a Poézis sarját ringatom.
Ami vadhajtság volt
hajdanán, mára
a kitárt alkotásom
virágzó ablaka.

Nyíltak és hervadtak
szememben az évek,
mégis büszkén viselem
az Édesanyámtól kapott
gombtalan életruham.
Megbotlottam, újra
felálltam, a szerencse
nyújtotta felém kezét.
Mélyről a magasba
hágott önbizalmam,
az órangyalom
bennem Golgotám.

Balázs Erzsi:
Szólít a csend

Szeretet-himnusz akrosztichonban

Szívekben kihűlő láng,
Zavaros tudatosság,
Ó, Isten, bűnbocsátó,
Lenézel s látod, íme,
Így hervad a szép virág,
Tévétra lépett világ.

Anarchia és gyilok,

Céltalan gyűlölködés,
Senki földjévé válás,
Emberek! Ébredjetek,
Nincs a szeretetnél jobb,
Drága az emberi lét!

Dr. Veress János:
Féltem a világot

Rossz álmok gyötörnek,
Talán rosszul látok?
Féltem ezt a kis, törékeny világot.
A kardok csörtetését ti is halljátok?

Hosszú volt a béke, tudjátok,
Ideje félelemben kergetni a világot.
Valakik gyomot vetnek, irtják a virágot.
Teljesül valami régi átok?

Kényelem, biztonság helyett: félelem,
A gyermekem nem erre nevelem.
Nem lesz új, tudjuk, milyen a szegénység,
De nem akarjuk látni: elvész az emberség!

Ne játsszon háborúsdit senki!
Nem hagyjuk világunk elveszni!
Békét a világnak! Nem kell csak ennyi:
Hagyjanak egymást, és a világot szeretni!

Iochom Zsolt: de

önvédelmi fegyver
a mosolyod
egymagad harcolsz
a világért, hogy
boldogabb legyen
a ma
bármit hoz is
a holnap,
új erőt ad,
csak kelj fel
és járj
a magad útján
örzöm hited
te vagy őrzöm
az én utam
a te igazságod
veled csavargok
Istenem,
de szeretlek!

Kanizsa József:
Ima Jézus Krisztushoz

Jézus Krisztus!
Tekints le e Népre,
E magyar hazában
Él már ezer éve,
Téged szeret.
Add, add vissza hitük.
Szebb jövőről
Álmodik gyermekük.

A bűnt az utódok
Már rég megbűnhődtek.
Bocsásd meg az
Ősök súlyos vétjét.
Jézus Krisztus
Segíts e hű Népnek!
Adj, adj nekik
Boldog ezer évet!

**Hermann Marika:
Szűzanyához**

Szent kezed tárd felénk,
Óh, drága Szűzanyánk.
Oltalmazd meg minket,
Hogyha vész tör reánk.

A Földre tekints le,
Kísérj sorsunk útján.
Tápláld hitünket,
A Mennyei kútnál.

Imádkozz érettünk,
Esendő lelkekért,
Óh, drága Szűzanyánk,
Szent kezed tárd felénk.

**Cserna Ferenc:
Békevágy**

Mind, akik e csodás
Bolygóra születünk,
Isten kegyelméből
Emberek lehettünk.
Ember! Becsüld meg magad.
Szeresd a Békét.

Élet viharában
Számos sebet kapunk,
Vagy álljuk a harcot,
Vagy végleg elbukunk.
Ember! Becsüld meg magad,
Keresd a Békét.

Szomszéd szomszéd ellen,
Testvér testvért gyilkol,
Aljas küzdelemben
Senkit nem vár otthon.
Ember! Becsüld meg magad,
Hirdesd a Békét.

Együtt szeretetben
Egymást átölelni,
Harag nélkül mindig
Szeretni, szeretni.
Ember! Ültess virágot,
Akard a Békét!

Nagy-Kóré Mária: Álmodtam egy szebb világot

Németh Nyiba Sándor: Vélt sóhaj

Leselkedő esőcseppek csúsznak az ablakon.
Szárnyakon tündöklő napsugár ül az árnyakon.
Elevent markol fáradt kezem, hív a fájdalom.
Bátor patak szomjazó földet itat szabadon.

Lehajolok magamhoz, megkínzott, vak álmomhoz.
Lelketlen lét darabok hevernek, mély nyomokon.
Zabolátlan érzelmek futnak a lombokon.
Állott, torz, rozsdás rajzolat sunnyogva körbe fon.

Vad, izzó kőre lép sorsom, kormos a tűzmámor.
Keresztek alatt fekete humuszban virágom hajlong.
Szél játszik a holt lelkekkel, repül a parázson.
Vélt sóhajjal téged keres elárvult magányom.

Papszi: A BÉKE oltára

Elszenvedtük Trianont,
 Hiába menekülsz, a Föld kerek.
 Egyszer csak visszaérsz, hová már nem lehet.
 Hiénák mardossák elfáradt testedet,
 Hazug médiák tiporják lelkedet.
 És az elméd? Dolgozni hol hagyod?
 Mástól vársz dicső holnapot?

Ha az ember hazug hírnek veszi neszét,
 Ne dobja el rögvest eszét!
 Gondolja át, mi az, ki az,
 Mi és ki, ami, aki igaz!
 Mert „Az ész az Isten, ki minket vezet”.
 Nyújts hát felé erős, bátor kezét!

Van, kinek abból nem jutott elég,
 Tanítsd hát őt, mert csak látni nem elég.
 Miért ilyen a világ? Miért a menekvés?
 Tettek helyett kevés a cselekvés!
 A zöm, a többség, a sokaság
 Nem ápol galambot, kezét szúrja az olajág.

Elbutított, gyáva, lusta tömegek!
 Sorsukból nem tanultak! Nem szenvedtek eleget?
 Mennek halálba, ha hóhérjuk kívánja,
 Nincs, ki nemet mond, nem szállnak vitába.
 Csak sírnak-rínak, mennek és jajgatnak,
 Mert szívre, észre soha nem hallgatnak.

Nagy-Kóré Mária: Elmúlás

Pósa Anikó alkotása

**Dáma N. Sebestyén Katalin:
 Békét a világnak...**

Békét a világnak, sötétség helyett világosságot.
 A világ háborog, ordít kétségbeesetten,
 politika és vallás harca ellenségekké tesz
 népeket, családokat, testvéreket, embereket.
 Gyűlölködésük, öldöklésük büntelen
 gyermekek, emberek, családok,
 ártatlanok szenvedését okozzák.
 Sátáni gondolatok egyre gonoszabbak,
 háttérben a véreskező hatalom,
 tömeget irányítani, birtokolni akaró.
 Békét a világnak!
 Hisz a béke olyan tiszta, önzetlen
 világról álmodik, ahol nincs
 megkülönböztetés, kapzsiság, leigázás.
 Emberek! Védjük meg értékeink,
 a történelem tanulságul szolgál,
 védjük meg otthonaink, városaink,
 országaink, magát a Földet.
 Uram! Segítsd az emberiséget, lásdon
 tisztán; a szeretetnél, a tiszteletnél,
 megbecsülésnél nincs fontosabb,
 hozz megvilágosodás emberi elmékben.
 Kérlek, segíts! Ne a fegyverek hangja
 harsogjon, mert a rombolás, az ölés
 a Te, az Isten haragja.

Medit festmények

**Dr. Veress János:
Egy kis ország**

Elszenvedtük Trianont,
Örök sebként megmaradt.
A kicsinységet tanuljuk,
de öntudatunk fennmaradt.

A zenében is nagyok vagyunk,
adtunk örök alkotásokat.
Kaptunk Nobel-díjakat,
csodálatra méltókat.

A sportban most is jók vagyunk,
a Trianon ott elmaradt.
A sors fintora, jóvátétel?
Ott kaptunk olimpiai aranyat!

Nagy nép kis országa ez,
Nagy dolgokra hivatott.
Elleneink lefitymálnak,
De ettől ők nem lesznek nagyok.

Él Mária országa,
Földjét a Pápa is megjárta,
Megértette lelkünket,
Nincs másunk, csak becsület.

Fekete Edit: Szeressetek!

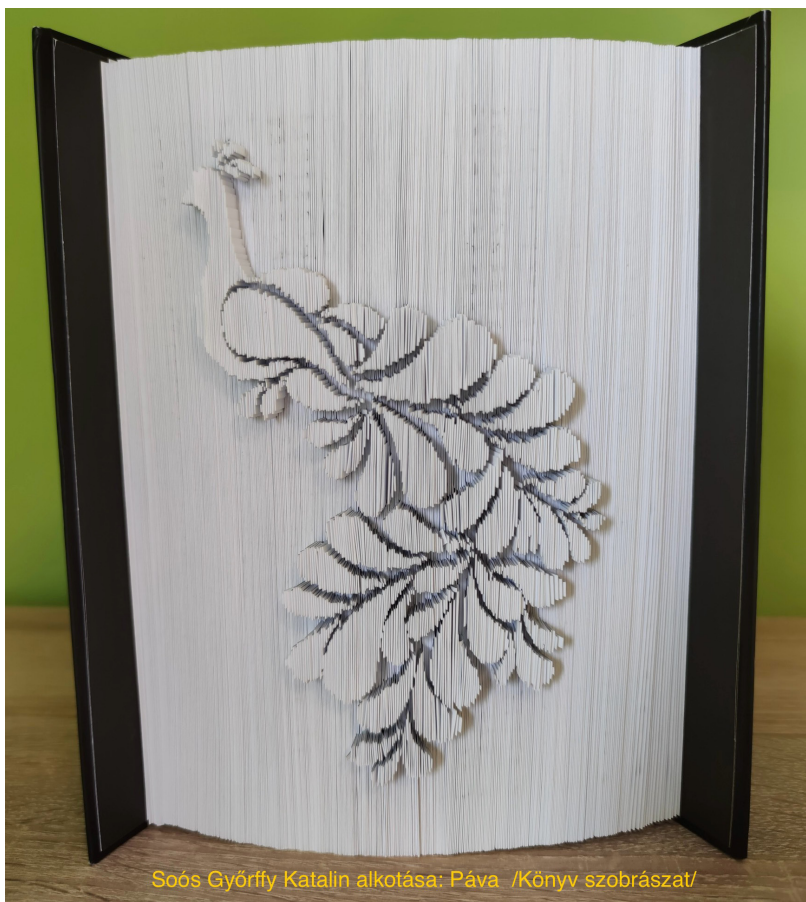
Csak azt kérem, szeressetek!
Lelketek táncával körbe öleljetek!
Ne engedjétek, hogy a rossz magával ragadjon!
Ne engedjétek, hogy igaztalan szó gördüljön ajkamon!

Amit én adhatok, az szinte semmiség.
Amit én adhatok, rímekbe szedett egyszerű versikék.
Szavak, melyek rímekként összeölelkeznek.
Gyöngysorokként lágyan körbe tekernek.

Elolvasva talán néha segítenek!
Sok mindenben az érzések ismétlődnek.
Váltakozik az öröm és a bánat.
Társadul szegődnek, érzelmeket kiváltanak.

Életünk változik, keverednek az érzelmek.
Egyszer fentről, egyszer letről leselkednek.
Melyik a mi utunk? nem tudhatjuk,
Azt sem, hogy mennyi ideig folytathatjuk.

Éljünk tisztán, éljünk szépen!
Éljünk úgy, hogy utunk tisztán véget érjen!
Ne lepje be sár, ne szennyezze métely.
Tiszta szívvel álljunk majd, lelkünkben ne maradjon kétely.

Soós Györfly Katalin alkotása: Páva /Könyv szobrászat/

Bihari Enikő:
Örök szeretet

A világ legfényesebb kincse a szeretet,
Fénye gyertyaként világítja be ezt az életet.
A sötétségből a fényre mindig kivezet,
S a síró arcokról lecsokolja a fájó könnyeket.

Az emberi szív szeretetre lett teremtve,
Földi eszköznek nincs hatalma felette.
És ezt az égi örömet a Földre leszülvette,
A mennyből magaddal hoztad Te is végtelen időre.

A szeretet olyan, mint a nap, mely mindig ott az égen,
Az együttérzés a sötétséget ellensúlyozza a fényben.
Vigasztald a szenvedőt, hajolj le hozzájuk te is gyöngéden,
Szereteted fénysugarával gyújts lángot lelkükben.

Formálj boldogabb jövőt szereteted erejével,
Ajándékozd meg a világot ezzel a kincseddel.
Töltsd meg az emberek szívét léleteri fényvel,
S amerre csak elhaladsz, gyógyíts szép reménnyel.

Minden lépésednél szövődjön köréd a szeretet,
Mi Isten ajándéka, és mely nélkül örökké élni nem lehet.
S mely a legnagyobb erő mindenek felett,
Hát kívánom, ez kísérje minden léptedet!!!

Kulcsár István:
Felhők felett

Felhők felett,
kék ég alatt,
szárnyalnak a vad madarak.

Repülnek ők
szélsebesen,
nyugaton és itt keleten.

Leszállnak a
dermedt földre,
kék tóra és mező zöldre.

Szárnyuk csattan,
csőrük koppan
lábuk nyomán tavasz pattan.

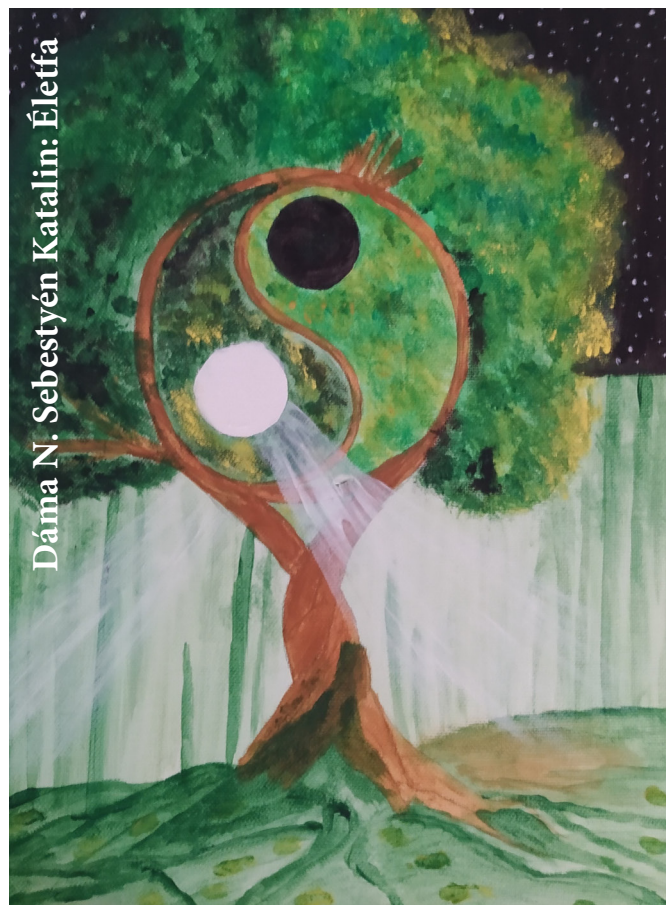
Azt követi
rekkenő nyár,
a mező hús esőre vár.

Esőt követ
szomorú ős,
erdő barna, csupasz, szellős.

Szomorú a
madár hada
Búcsút intve térnek haza.

Itt marad a
hideg rút tél,
fagyot hajt a keserű szél.

Felhők felett
kék ég alatt,
jönnek újabb vad madarak.

Csipkerózsa: Élet

Az élet buktatókkal van tele,
De menetelni ér, ha remény megy vele.
Hinni kell, hogy jobbra fordul minden,
Kitartással bizton elkerül a „nincsen”.

Az élet értelmét a mindennapban keresd,
Léted pillanatát a napsugárban szeresd.
A bátorság, küzdelem a fájdalmat legyőzi,
Egyensúly nyugalma a világot építi.

Alkoss, szépíts, hogy győzedelmeskedj,
A munka gyümölcsetől szebb lesz életed.
Értékeld a mások törekvéseit,
Ne mard el testvéred szellemértékeit.

Figyeld a jót, szépet láss a mozdulatban,
Csendből meríts ihletet az alkotásban.
Bármily idegennek tűnő gondolat,
Kereszted is lehet, mely titkon fojtogat.

Szeresd a kort, amelybe beleszülettél,
Az élet úgy lesz kerek, ha mindent megízleltél.
Hozd és őrizd múltad építőköveit,
Jelen támfalára véd a jövő krónikáit.

Hermann Marika: Jó, hogy létezel...

Szerelmünk tengerén hullámok ringanak,
Bárkánkat repíti az idő szele.
Alkonyi égbolton csillagok gyúlanak,
A szeretet csillaga utat mutat.
Jó, hogy létezel.

Lelked sugára melengeti szívemet,
Szemed hús tengerében megmártózom.
Sejtelmes ajkad édes nektárt csepegtet,
Erős karod oltalmazón átölel.
Jó, hogy létezel.

Szíved dobbanása azt súgja: szeretlek,
Hangod bársonya álomba szenderít.
Álmomban köröttünk tündérek repkednek,
Isten áldása kíséri éltünket.
Jó, hogy létezel.

S mikor eljő az utolsó szívdobbanás,
Megpihen a test, a lélek hazatér.
Lelkünkéből születik áldott rügyfakadás,
Virágos ágon madárka dalolja:
Jó, hogy létezel...

Orosz Cs. Bernadett: Szeretlek

Dr. Veress János:**Igaz szerelem**

Vagy, aki vagy, de párod lesz jobbik feled,
Mikor megszereted, ott rögzül az emlékezet.
Ezt a képet nem sodorhatja el az idő szele,
Mert a lényét látod, a test csak őrzi neked.

Soha más nem adhat oly csodás érzést,
Mint jobbik feled, mit mindentől védteél.
Akkor vagy jó, ha megőrzöd szeme ragyogását,
S úgy néz rád, ahogy senki más sem tudná.

Éltet és vigasztal, sebeid ellátja,
Légy mindig szerető s a legjobb barátja.
Harapd el a szót, ha bántanál vele,
S mosolyogj, így nagy jót teszel vele.

Rajta keresztül tudjuk magunkat szeretni,
Mert nélkülük mi sem tudnánk élni.
Párod felemelve, jobb lesz a világod,
Ha Rá gondolsz, Életed értelmét is megtalálod.

Horváth Edit: Síró éjszakák

Sírnak az éjszakák mázsás paplan alatt,
Hold árnyékában megbúvik a vigasz,
Álomba menekül a fekete semmi,
Mégfakult hangot kutatnak reményim?

Éj gyúrt ráncába belepislog a csend,
Halovány fények cikáznak nesztelen,
Ásítva fordul a sötétség oldalán,
Emlékképek sora feszeng mostohán.

Látomás ébreszt fel arany fátylon át,
Táncolnak merészen szellő lány karján,
Színes csipkeágyon forog a múlt,
Léted hallik szomorú hajnalon túl.

Mikor érkezel, virágillattal gyere,
Fáknak suhogását ringassa kezed,
Mézízű csókjaiddal tapaszd a szám,
Erdő üzenetét meséld bús éjszakán.

Messze fújja magányom szellőkaraván,
Ölelő szerelemmel csitítsd a hiányt,
Csillagkoszorú közé merüljön szívünk,
Felkelő napban utolsó leheletünk.

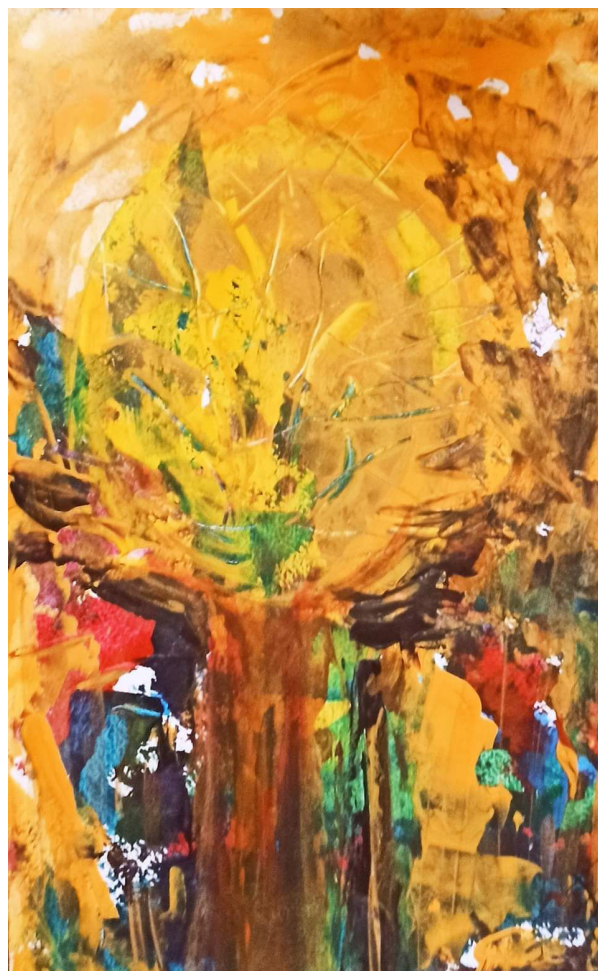
Iochom Zsolt: Az ősz levelei

Mikor lehull az ősz első levele,
Egyedül ballagunk a tél fele.
A nap utolsó sugarait keressük,
Míg a hold bánatosan ránk tekint.
Egyesülünk a végtelen csendben,
Hol minden szó a semmibe vesz el.

Mikor a vihar zúg, s a szél vészjósló,
Rád gondolok összetörten, magányosan.
Imám az éjben halkan remegő gyertyaláng,
Egyedüli fény, mely az árnyak között táncol.
A sötétségben elvesző utamon,
Egyetlen vigasz, hogy valahol rám gondolsz.

Mikor beáll az est, és a csend uralkodik,
Csak a szél suttogása őrzi az emlékeket.
Az angyalok, akik egykor vigyáztak rám,
Most messze szállnak, mint az ősz utolsó levelei.

Csak jöjj, a sötétségben keresd a hangom,
Kövess az ismeretlenbe, ott várok rád,
A melankólia szöveteibe fonva találjuk meg az utat,
Mely együtt, mégis egyedül vezet minket át az éjen.

MaR-IL. GALÉRIA: Ősz húrja zsong

Németh Nyiba Sándor: Földközelve

Sűrű légfátyolt lógat arcunkba az ősz.
A gondok hálója feszül a szemünkön.
Szótt fények futkároznak a régi házban.
Tehetetlen testem leül a gondomra.

Lehulló diófalevelek meglesik
a bepiszkolt levegő apró részeit.
Földközelve érve pihenni készülnek.
Az eljövendőt mértékükben nevelve.

Erdős Sándor: Őszidő

Patak lehel be az erdőt
homályt hozó párájával.
Bokrokra borít szürke kendőt.
Fel is öltik méltósággal.

Titkot hozó köd ül meg mindent,
mesealakot szül látványra.
Túl az erdőn madárka füttyent.
Köszön a nyár. Viszontlátásra.

Pánti Anna: Őszi csend... a Szent Anna-tónál

Sűrű légfátyolt lógat arcunkba az ősz.
Tán ég az erdő!?
A „festő vászna” szinte belobban!
Menekülnek a zöld fák szépen sorban ...
Csak a megszentelt vízíg eljussatok!
De szól az Úr: „Megálljatok!
Megértitek majd csendem erejét,
Ha rátok terítem halkan bíbor köpenyét!
S a tóra is rácsókolom csendemet
A víztükörré varázsolva kék eget!
S a csend majd mindent lassan betemet!”

Fu Jen -Li: TŰNŐDÉS...

Minden perc, minden nap
mi Nélküled telik el,
csak elfecsérelt idő!
Életem homokórájában
vajon mennyi
a nekem szánt homokszem?
A Nap órája vajon
végtelen időt rejt magába?
Holdsugár kacsint rám
szemed pajkosságában.
A múltó idő Nélküled
már nem rettent.
Megérkeztél,
és minden gondolatnyi idő szent!

**Orosz Cs. Bernadett:
Van valami csoda...**

Van valami csoda az őszi tájban,
Megnyugvás az elmúlásban.
Levelek csendes hullásában,
Tarka avar illatában...

Megbújik benne mélyen a béke,
Lágyan ringat a természet pihenése.
Oltalom a meleg színek karjában,
A hulló eső csendes morájában.

Van valami csoda a hajnali ködben,
Mikor sejtelmesen a tájon elpihen.
Homálya segíti a megfáradt lelkeket,
Hogy a szürkesség után szeresse a színeket.

Van valami csoda az őszi hegyekben,
Mint Isten színpalettája, oly végtelen.
Nyugalommal tölt el, ha szerzte nézel,
Eggyé válsz a mindenséggel.

S a csoda igazán a megpihenésben rejlik,
Mikor az angyalok gondolataid pihenni engedik,
S a hosszú őszi nyugalma utat mutat,
Békével tanulod meg várni az új tavaszt!

**Szedő Tibor:
Odaát**

Még itt várok az
ölelés küszöbén,
nyúl felém karod.
Csók vagyok
ajkad hegyén,
vallomásod a
fülembé csorgatod.

Már beléptem
az ajtón,
kilincsén szavam.
Kérdés akad
torkomon,
talán a legszebb
emléked voltam.

Majd átlélegezlek
a holnapba,
lelkemben virágozol.
Belevarrsz
mosolyruhádba,
álmokon túl,
odaát a képzeleted
megrajzol.

Szabó Ferenc: Törékeny szív

Ősz lebeg át a tájon... Remegve ül meg
A fagyos föld fölött a szürke ködtakaró;
A holt avarban az élet álomba süllyed,
Lassan elcsendesül a kanyargós kis folyó...

Suttogva szállnak a szomorú gondolatok:
Bilincsbe zár a lét, akár a múltó idő,
Erőtlenül lógnak a védelmező karok,
S az elmúlás árnya csendesen bújik elő...

Csak egy ködös, távoli emlék: a friss tavasz
Ontja mámor illatát a langymeleg szélben,
A fák között a csöppnyi csermely vígan szalad,
Utat keres, vonzza őt a tengerek mélye.

Szerelmét, a tavaszt, vidáman dalolja szét
Egy ébredő csalogány, zord telet mulasztva, -
A szív törékeny, és kell neki egy új remény,
A szerelmes és boldogabb élet jutalma...

Miért kiszámíthatatlan annyira a szív,
Hogy a haldokló világ kihunyó tüzetől
Riadtan remegni kezd, és kételyekkel bír,
S hol a szenvedés úzi, hol az ég felé tör?

Miért illan el belőle a tűz, szerelem,
Ahogy őszi, füstködös, szítáló esőben
Az ónszürke fellegek rohannak odafenn,
Vagy a fagyos folyócska eltűnik a ködben?

Pósa Anikó alkotása

Papszi: Út az örök boldogság felé

Drága Cilikémnek,
Legféltettebb kincsemnek: feleségemnek.

Csodás NŐ és feleség vagy Te, édes,
Csak én, a Te férjed vagyok olyan rémes.
Ha majd egyszer mi, ketten odaát leszünk,
Örökre egybeforr majd szerető szívünk.

Tudd, hogy én mindig szerettelek Téged,
És szeretni foglak, amíg csak élek.
Tiszta szívemből, örökké szeretlek,
Mint ahogy ember embert csak szerethet.

Nehéz a Te utad, nap mit nap járod,
Elfáradt már piciny gyenge lábod.
Nehéz az életünk is, de együtt csodaszép!
Legyen szép emlék Neked ez a kép.

Fekete Edit: Érzelmek

A vágy a vágytól fellobanhat
Gyönyörű, tiszta érzelmeket adhat.
A bűn a bűnnel lelkiismeret-furdalást okoz.
Lelket marcangoló tudatot halmoz.
A más a mással mást hozhat majd.
Ha mássá válsz, más szemmel láthatsz.

A hang a hanggal dallamra lelhet.
Tiszta hangokkal zeneműveket szerezhetsz.
A szó a szóval rímmé válhat.
Versszakok végén egymásra találhat.
A szép a széppel szép páros lehet.
Az is szép lesz, amire azt hiszed, hogy már nem lehet.

A rossz a rosszal bűnt alkothat.
Fájdalmas, szörnyű kínokat okozhat.
A jó a jóval csak jót hozhat!
Egymást erősítve bennünk mindent a helyére rakhat.
A fény a fényvel összeölelkezhet.
Áttetsző, tiszta fénynyalábokká lesznek.

A fájdalom a fájdalommal lelket romboló.
A lélek húrjain kínokat tékozló.
A csend a csenddel megnyugtató.
A csend ölében pihenni oly jó.
Belebújni puha kabátjába.
Elnyújtózni tiszta sima világába.

Kanizsa József: Anyám éj-köténye

Fönn az erdő fölött
Parasztát rejti a Nyár
Ellobbant láng után
Füst-felhő árnyéka jár

Anyám éj-köténye
Csillagokkal van teli
Szitál, hull a harmat
Szegény-sorsok könnye...

Bodzavirág-nagy Hold
Világol, fénylik felém
Anyám sietve nyit
Kaput s lépeget felém...

**Stefanic Ferenc Alexander:
Még egyszer, utószor**

Még egyszer, utószor
Megnézem a színpadot.
Hol oly sok kedves szempár.
Kísért és támogatott!

Még egyszer, utószor
Látni szeretném őket!
Kikért éltem vagy haltam.
Kik értelmet adtak a létnek!

Még egyszer, utószor
Szeretném hallani a hangjukat,
Még úgy is, hogy aztán...
Elfognak felém a szavak!

Még egyszer, utószor
Érezném az illatukat!
Magamhoz ölelném őket.
Vállamba fúrva szépséges arcukat.

Még egyszer, utószor
Mosolyognék velük egy nagyot!
Megköszönve ezzel is...
Minden nekem adott pillanatot!

Még egyszer, utószor
Hálát suttognék értük az égnek!
Mielőtt a függöny lehull.
Kialusznak örökre a fények!

Még egyszer, utószor
Lehunyhatom a szemem!
Hosszú út vár még rám,
S e célhoz már csak egyedül érkezem!

Bene Edit fotója: Kaktusz virága

Kászé papírfonás technikával készült üvegtartó

Készítette: Kászé (Papírfonás technika)

**Iochom Zsolt:
keresztkérdés**

a szemérem két oldala –
holnaptól amíg tegnap lesz
így telik el az év s az élet

hosszú az út hazáig
hosszú lépések
rövid megállókkal

türelem és gyötrelmem
vigasz és félelem
be nem váltott ígéretek

feszült vagy
szomjúhozol
Elvégeztetted?

**Kulcsár István:
Fogvacogva**

Indulok és megállok,
Jó éjszakát kívánok.
Aludj csendesen.

Elmentem és megjövök,
Görnyedten most itt ülök.
Telnek a napok.

Élek és tán meghalok,
Félek, magam maradok.
Maradj, kedvesem!

Hitemben most bús telek,
Mit nekem víg énekek!
Bennem félelem.

Gyöttrődés és kételkedés,
Fogadkozás, széptevés?
Ha nem vagy velem.

Feketék és fehérek
Bennem lévő fél képek.
Hol van a tavasz?

Aludj, álmodj szépeket,
Ne sajnáld az éveket!
Megint itt a nyár.

Indulok és megállok,
Hallgatok és kiáltok.
Újra itt vagytok!

Bene Edit: Érik a naprftorgó

Gróf Gál Mihály: Ne hozzatok

Ne hozzatok nekem levágott virágot!
Inkább vessetek földbe sokszínű magot.
Hol hamvaim vízre bocsátjátok,
Emlékem partján nyílhat tarka szirmotok.

Ha gondoltok rám, legyen vidám, virágos!
Ne hozzatok levágott virágot.
Vigyetek tövet vagy magot, mit lelkem ápol.
Vele megyek kicsit hozzátok!

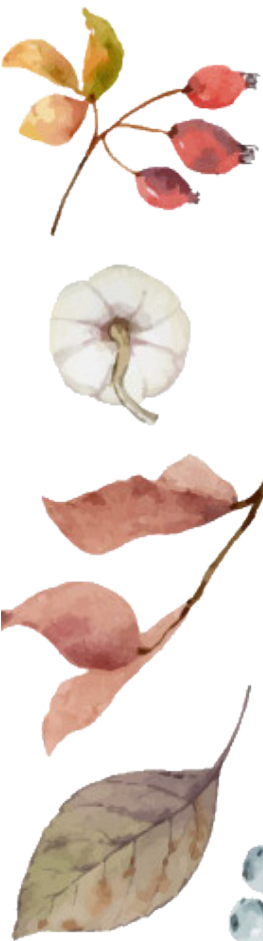
Ha ár mossa el vadon kelt kertemet,
Ne sirasd, ne vess! Mondd, utazni ment!
Az idő ködéből még kicsit integetek.
Ha elfogy az emlékem, akkor megpihenek.

Nagy-Kóré Mária: Körforgás

W. Kovács Ferenc: Ne add fel!

Lázködben égő arcod, – legyintik ezüst illatú szelek
Rügyekben rejtőző tavasz ígéret, – újra látni akarja szemed
Minden oxigéncseppért küzdesz, – véred beszippantja – sötét veres
Kevés, mi melled domborítja, – ettől oly nehéz a lehelet?
Harcos vagy, óránként indulsz csatába, – semmit nem adsz könnyen
Szükséged van mindenre, tüdőre, szívre, májra – jó szóra, szent kézre, szerető családra...
Küzdj hát ember módjára, – hosszú utad elején korai a pihenés.
Folytatódjon tovább a menetelés...
Íz nélküli anyag a szádban, – régen, mit szerettél, most kavicsként forog
Emléked elárul néha egy ízt, – milyen volt a hagyma, s milyen a vörösborod
Most nem csak az anyag kell, – a gonosz lekedért vívja a csatát
Ne féld! De tudd! – túlélsz még egy éjszakát!
Csendes estén nem várod, – de eljő a láz ideje
Ki nappal oly bátran harcolt, – a sötét szobában fogy el az ereje?
Nagy szauna mester vagy, – azért azt elismerem
Öt perc váltásokkal, hol forró, – majd jéghideg kezem
Erőm van bőven, nem kevés, – belefér a fürdőajtóig a menetelés
Három hosszú lépés – s mosolygok magamban, – ez most nem olyan...
Borral álmodni egészséget jelent, – már ebben hiszek, komolyan!

Fekete Edit: Megtalálni

Vágytól vacogva keresek egy pillanatot.
Kutatok egy szót, egy hangot, egy mozdulatot.
Hívok egy érzést, hátha segít,
Hívok egy álmot, mely már oly régen kísért.
Keresem a múltamat, keresem, ami már elmúlt.
Keresem, kutatom azt a gondtalan gyerekkort.

Kergetem az álmaimat, melyek körbe lengnek.
Járom az utamat, amely egyre göröngyösebb.
Mögöttem integet a régmúlt,
Előttem még a jövő, mely még sok mindent hoz.
Lehet, hogy az utamon néha eltévedtem?
Lehet, hogy másképp kellett volna tennem?

Lehet, hogy utunk előre elrendeltetett?
Meddig kell eljutnunk, meddig egyenes?
Meddig tiszta, meddig egyenletes?
A gyerekkorunktól számítva egyre nehezebb?
Vágytól vacogva egyre csak tovább keresek.

Fail Mihály:**Fehér lett a göndör hajam**

/dalszöveg/

Fehér lett a göndör hajam
Elszálltak az évek,
De szívemben azért mégis
Felcsendül az ének,
Elkísér a nóta hangja,
Amerre csak járok,
Nótaszóval szebbnek látom
Az egész világot.

Bolondos kis életünkben
Sok minden történik,
Melengető napok után
Eljön majd a tél is,
De énnékem örök tavasz
Ez az egész élet,
Virág nyílik mindenütt,
Ha szemetekbe nézek.

Nem tudjuk, hogy mi lesz holnap,
Mennyi van még hátra,
Csak azt kérem, amíg élünk,
Vigyázzunk egymásra,
Annyi szépet, boldogságot
Adhat még az élet,
Ne szálljatok olyan gyorsan,
Álljatok meg, évek!

Turányi Terézia: Kék madár

**Stefanic Ferenc Alexander:
Lélekcsók**

Csillagok sóhajtanak felettünk.
Hold kertjében virágozva.
Ében vászon beterít.
Álmok tengerén hajózva.

Fagyvitorlát bont a szél.
Ősök szeme ránk tekint.
Suttogó hullámok hajlanak.
Valami láthatatlan megérint.

Emlékfelhők gyülekeznek.
Mélabúsan egymásba karolva.
Éj leple könnyet fakaszt.
Lélekcsókkal elbúcsúzza.

Fail Mihály:
Tisztelgés egy vadász előtt

Öreg vadász nem vén vadász
Így mondja a Fáma,
Csak a fegyver nem a régi
Kinyúlt a rugója.

De azért még néha-néha
Fölmászik a lesre,
Régmúlt idők emlékei
Peregnek előtte.

Számolgatja, számolgatja
De nem ér a végére,
Valamikor hány áldozat
Került puska végére!

A fegyver még jól működött
Lőszer is volt bőven,
Durrogatott nagy vagányan,
Amerre járt éppen.

Működött ez sok-sok évig
Nem volt semmi bibi,
Ám egyszer csak úgy érezte,
Kezd a lőszer fogyni.

Nem volt könnyű elfogadni
De azért belátta,
A harcban edzett fegyverét már
Ritkábban használta.

Működése lassú volt már,
S mire felébredt álmából,
Addigra az áldozat már
Kiment a lőtávból.

Ne búslakodj, öreg vadász,
Nincs mindennek vége,
Azt mondják, hogy minden kornak
Megvan a szépsége.

Tél után majd új tavasz jön
Vége a vírusnak,
Barátaid szeretete
Mindig veled vannak.

Legyél boldog mindig vidám
Élj még sok-sok évet,
Maradj mindig, amilyen vagy,
Mi így szeretünk Téged.

Dr. Veress János:
Férfinapra

Fehér hollók, titeket szólítalak,
Hol rejtőztök, ti ritka madarak?
Úgy gondoljátok, már nincs szükség rátok?
Ne féljetek, nincs rajtatok átok!

Vannak még igazi nők, szem és türelem kell hozzájuk,
Titeket keresnek, csak szintén halk az imájuk.
Macsonak születni, durván beszélni, borostásan?
Ezek játsszák ma a hímeiket, brutálisan?

A férfi az csendes, de súlya van szavának,
Tiszteletet ad anyjának s leánynak.
Nincs menő kocsija, nyakában aranylánc,
Felnőttként szerényen él, de övé a végső tánc.

Erős lelke kitart, keze építi a világot,
Nem látod rombolni, ha mégis megtalálsz.
Nő vagy férfi, boldog, ha talál egy ilyen barátot,
Ereje hatalmas, mégis csak gyöngédségét látod.

Kifelé nem mutat, de belül a csodát találsz,
Ő az, ki szép szóval épít egy boldog családot.
Minden közösségben számítanak rájuk,
Tudják, csak adni fognak, szeretettel, ilyen a világuk.

Hívlak Titeket, nagy szükség van Rátok,
Hogy szétmálló világunk újra alkossátok.
Igazi Nők várnak reátok, halljátok?
Két kézzel vigyétek nekik a virágot!

Férfinap csak egy van, de mindről beszélek,
Mert örökkévalóságig tart ez az élet.
Jól nyisd ki két szemed, és ha párod megtalálsz,
Csukd be az egyiket, hogy tartós legyen álmod.

A gyermeklét játék, felelősségmentes,
De felnőtt vagy, ha vállalsz szót és tettet.
Szíved szeretete ragyogja be a világot,
Hogy annál sütkérezzen párod és családod!

Légy férfi, és ne gyöngé báb!
Akármit hazudik is a világ.
Valahol egy lány bizonyosan vár,
Találj Rá, és csináld meg a csodát!

Nagy-Kóré Mária: A képzelet játéka

Németh Sándor: Az utolsó atyai pofon története

Szüleim szabadon neveltek bennünket, a húgomat és engem is.

Két feltétel volt csupán: tudják, hogy hova mentünk, kikkel, és mikor érünk haza. Amikor középiskolás voltam, még nem volt természetes, hogy minden lakásban televízió legyen. Ha egy jó műsor volt, akkor házukban a lakók egyik része a harmadik emeleten, a másik része a szomszédban gyűlt össze. Egyik hétvégén érdekes futballmérkőzést közvetített a televízió, barátaimmal elhatároztuk, hogy az ifiklubban nézzük meg a mérkőzést. Összegyűltünk, és ki-ki vérmérséklete szerint szurkolt egyik vagy másik csapatnak. A klubtól pár száz méterre volt a leánykollégium, ahol ezen a hétvégén pesti diáklányok pihentek a napi kirándulás után. Eljöttek ők is az klubba, és beszélgettünk, barátkoztunk, majd egy magnó is előkerült, és az ifjúság táncrea perdült. Az ifiklubot 9 órakor zárták be, és hogy a lányok el ne tévedjenek, hazakísértük őket.

Édesapám tudta, hogy 9 órakor van záróra, és mondta, nem baj, negyed tízre hazaér a gyerek. Nem számolt azonban, hogy a lányok hazakísérése hosszadalmas, a búcsúzkodás alapos, és még lakcímcserére is sor került. Természetesen én kb. 10 óra körül értem haza.

A mai törvények szerint el nem ítéhető módon nem lehet a gyereket megpofozni, habár néha ez nagyon hatásos nevelőeszköz. Gyanús volt, ahogy az édesapám az ajtót nyitotta, én pedig felkészültem a legrosszabbra. Jött is az első pofon, amit kezemmel sikeresen kivédtem. A másik pofonnál szintén védtem a karommal magam. Beszorultam az előszoba sarkába, és két pofon között, amikor édesapám levegőt vett, megkérdeztem tőle: „Na, apa milyen reflexem van?” Másnap megnyugodva elmondta, mérgében erre a szemtelenségre legszívesebben belém rúgott volna, ha nem szégyellte volna.

Tanulság: inkább későbbi időpontot mondjak a hazatérésre, hogy szüleim ne idegeskedjenek, s édesapám ne fárassza ki magát a pofozkodással.

W. Kovács Ferenc: Ne félts, apa

Ne félts, apa!

– A hintaló, nem rúg, nem harap.

Néked a legszebb vagyok – a te zümmögő kisbogarad...

Gyermeki lelkem megmarad, bár testem növekszik.

Melletted maradok, míg a tiéd megöregszik.

Ha megnövök, gondoskodok rólad.

Ne higgy idegennek, ha bántón szólnak!

Ne félts, apa!

– Tudod, a hintaló, nem rúg, nem harap.

Nékem öröm veled lenni e rövid idő alatt...

A mezőn sem egyforma a sok virág.

S melyik szirma szebb a másikinál?

Én minden percemben szeretettel gondolok rád.

Csalfa lehet a szem, lelkeddel válasszál.

**Czibere Anita:
Varázslatos ősz**

Erdő moccan, levél rezzen,
őszi avar léptet üzen,
szarvasoknak szökkenése,
felrezdül az őszt dicsérve.

Látványa az őszi képnek,
varázslatos széppé érett,
szarvasokkal pompázik ő,
tánkra kél az aranyerdő.

Aranyerdő sűrűjében,
szarvas fenség élhet szépen,
ékesen az erdőt járja,
napkorong a koronája.

Csodaszarvas agancsába,
napfény ragyog, Fényt hoz máma,
Fényt hozó a „Csodaboga”,
népiesen így a monda.

Karácsonyra ide is ér,
Fényszületést nekünk ígér,
Hírnöke a Fény jöttének,
társa Isten Szellemének.

**Cserna Ferenc:
Őszi eső**

Súlyos felhők vonulnak odafenn.
Őszi eső hulldogál csendesen,
Életet adó cseppek peregnek,
Avar közt a talajba enyésznek.

Rozsdabarna halódó levelek
Elhagyva helyük, testvért ölelnek.
Süppedő szőnyeg fedi a talajt,
Megújítja az éltető avart.

Csupasz ágak intenek utánuk,
Nem is olyan rég zöld volt ruhájuk.
Nyugalomba vonulnak tavaszig,
Fa és bokor, mély csendben aluszik.

Őszi eső locsolja a földet,
Új életet ad, ha jó kikelet,
Deresek a hajnalok, reggelek,
Ormokon a tél fagya közeleg.

Nagy-Kóré Mária: Ősz a Centrál Parkban

Csipkerózsa: Levelek búcsúja

Sistergőn szállnak a kerengő levelek,
Halk zúgásuk neszével csendben telepednek,
Lassan vastagodó avartakaró,
Magányba tömörül, rothadón megadó.

Villa ágkarjukkal kopaszok már a fák,
Reccsen egy-egy ágvég, szélfiú fut át.
Körbe ölel nagykabát gallérja,
Gúzsba köti nyakam, a hajamat tartja.

Ütközésig felhúzom a jövő zipzárját,
Hogy védje a holnap még kacér mosolyát.
Jóleső hideg ez, kabátba burkolva,
Pilinckéző levél ráhull az orromra.

Szeretem az őszt és nyomában a telet,
Mindkettő kedvencem, bátran elé megyek.
Egyiktől búcsúzom, a másik már grádicson,
Pörgő éveim közt vajh, még meddig láthatom?

Horváth Edit: Balatoni óda

Halványan kéklík az azúr, bársonyos
Tündérfény vibrál a lágy hullámokon.
Túlsó part sötétedő kontúrjával
Látványosan összeér ég aljával.

Vitorlásokon fehérje kifeszülve,
Csend kacsintgat kacéran felhevülten.
Fénylő víz hívogat, tükre megtörik,
Távolból egy kacaj felerősödik.

Gyerekzsivaj váltja buja csendességet,
Szunnyadó víz tükrén hangos evezések.
Nap tüzébe rejtez' Balaton sóhaja,
Bódult lüktetése szivárvány aránya.

Dalol a víz, lágy hulláma dobszólózik,
Nevet az ég, királynőként megmártózik.
Örömóda zeng, lenyűgöző nyitány,
Szívem bársonyos szerelemért kiált.

Sokszínű Balaton, szivárványos festmény,
Izzásban, zimankóban fénylő tünemény.
Pazar csillogása tündököl szelíden,
Maradandó szépsége feledhetetlen

Turányi Terézia: Őszi szelek a Bene patak felett

Gróf Gál Mihály: Szebbik arcát

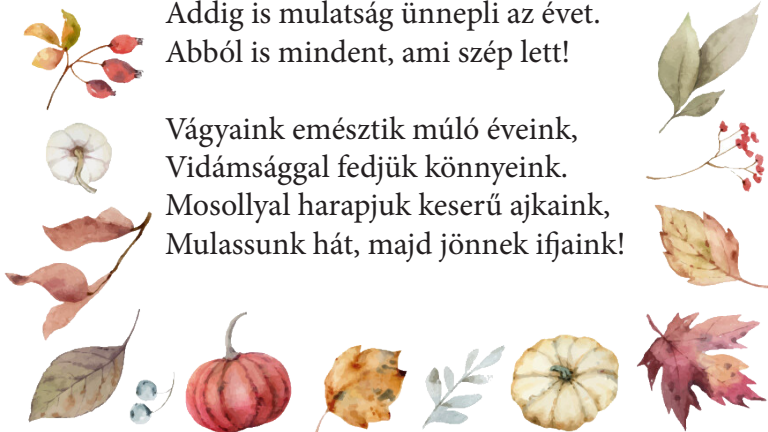
Szebbik arcát az ősz mutatja.
Színpompás elmúlás vigalma.
Bágyadt napfény langy melege.
Bő az éves munka termése.

Megpihenő két kezünkben édes,
Mustos szőlő, dió munkabére.
Emlékünkben nyári nap fénye,
Elvesző kacagás, szerelem emléke.

Még egy sóhaj, nap, szép gondolat.
Megjön hamar az ősz más oldala.
Köddel kelünk korán ólmos ég alatt.
Keressük színeit, szürkék a falak.

Remény ébred, remény a vigasz.
Rohanó világunkban lesz tavasz.
Addig is mulatság ünnepli az évet.
Abból is mindent, ami szép lett!

Vágyaink emészti múló éveink,
Vidámsággal fedjük könnyeink.
Mosollyal harapjuk keserű ajkaink,
Mulassunk hát, majd jönnek ifjaink!

Tilingerné Gerlei Ilona: Gólyák

Nyáregyházi kicsi fészkekben,
 egy gólyacsalád fészkel,
 a szülők büszkén kelepelve
 vigyáznak a három csemetére.
 Napról napra növekednek a kis gólyák szépen,
 útra kelnek mind a hárman a sárguló ősszel.
 Várja őket a nagyvilág,
 a hegyek, a tenger és a végtelen óceán.
 Ha majd eljő a kikelet,
 s a pacsirta énekel,
 kis falunkba visszatérnek,
 vár rájuk a kicsi fészkek.
 Vigyázzatok magatokra
 s amikor jöttök haza,
 szívünk minden szeretetével
 várunk titeket vissza.

KÁZSÉ: Megöregedtem

Megöregedtem már... fejemre haj nem jár... reménykedhetnék, hogy majd ki nő... de nekem már nem kell ő... látszik az értelmes okos fejem... kopaszságom szeretem ... nincs bajom vele semmi... az összes nő ezt szereti... simogatják becézik...mindenféle kencével bekenik... csak egyik sem tudja... hogy a borotva... minden este végigfutja... okosságomnál nagyobb a szépségem... de ezt majd a következő alkalommal elmesélem.

Garajszki Istvánné: Jóleső őszi eső

Beborult az idő, sötétebb lett minden,
 nem a legjobb helyzet, nekem el kell mennem.
 Magassarkút húzok, felkapom kabátom,
 ernyő a kezembe, már a kaput zárom.

Csendes őszi eső áztatja az utat,
 kitölt minden létező kicsi s nagy lyukat.
 Hopp, egy lépés és már bokáig járok benne,
 mielőtt még a szemem bármit észrevenne.

Megbillen a testem, az ernyőm elrepül,
 a fenekem rögvest a tócsába kerül.
 Oly groteszk a helyzet, sírjak vagy nevessek,
 Atyaég! Ki látott? Inkább körbe lessek.

Már legörbül a szám, a szemem könnyes lesz,
 de ekkor egy közeledő autós észrevesz.
 Jaj, most nem sírhatok, inkább felnevetek,
 ő pedig értem nyúl, fogja a kezemet.

Tekintete perzsel, miközben felemel,
 ez a nézés máris játszik a szívemmel.
 Így lett a kellemetlen hús őszi eső,
 az én számomra olyan nagyon jóleső!

Szűcs Erika: Görögdinnye a kenyér ünnepén

A nyomorított agyú, csótlátáshoz szokott világunkban felkapom a fejem,
amikor egy görögdinnyét látok szállni a strandon augusztus 20-án a víz felett.

Úristen! Mit tesz a ma embere! Tényleg emberek?
Már majdnem szóra bírja lázadó lelkem a számat.

Ételrel játszani dübörög

a tudatom, de hál' Istennek, a gondolataim to-
vábbszáguldanak a megoldás felé.

Nem szólok semmit, csak figyelek csendesen a
következő pillanatra.

Jé, csak egy gumigömb! A világos- és sötétzöld csí-
kos gumiruha belül a piros bél és a fekete magok
helyett levegőt rejt.

Tipikus esete a mai dolgok rendjének: Nem az, aminek látszik!

Hát ember, láss, és ne csak nézz!

Szűcs Erika fotója

MaR-IL. GALÉRIA: Krizantémok

Dáma N. Sebestyén Katalin: Örök szeretet

Nyári éjben levegő parázslík
mérhetetlen szeretet lakozik bennem,
zabolátlan lelkem nyugalomra vágyik,
keserű könnyeim mossák patyolattisztára.
Szívem vérző sebe semmikor nem gyógyul be,
menekülök előle, de a bánat sohasem hagy el.
Hallgatom, hogy zúg a harang,
háborgó lelkembe hasít, heget ejtve rajta.
Düh s méreg tombol bennem,
fájó szívvel lépek át a mélysötét végtelenbe.
Itt már nem hallok a harang zúgását,
bensőmben zord harag, fájó döbbenet,
orkán erejű szél fúvását hallok lelkemben.
Gondolataim lecsillapítják zaklatott szívem,
fájó, keserves múltat hátrahagyom,
miközben lelkem rablánca fojtogat,
de kivezető utat nem találok, hiába menekülnék.
Sajgó lelkem gyöngyzápor mossa,
álmodozó létem feloldja,
bensőmben ott a múlt és a jelen,
parázsban izzik a nyári éjben.
Ezüstös holdfény hangja hívogat,
pompás tündöklése velem együtt virraszt.
Sűrű, ezüstös ködfátyol hull alá az éjszakában,
zúgó harang a lélek muzsikája,
találkozunk az örök szeretet világában.

Nagy-Kóré Mária: Velence

MaR - II. GALÉRIA: Ősz a Balatonnál

Ha a Balatonon vagyok, egyetlen hajnali napfelkelte látványát sem hagyom ki. Az év bármely szakában minden reggel más arcát mutatja a kelő nap az égbolton. Nincs két egyforma kép, nincs két egyforma hangulatot árasztó szín.

Minden hajnalban a felkelő nap új reményeket, új vágyakat, elképzeléseket, új lehetőségeket, hitet, új megoldásokat sugall.

Mindezt csodás színeivel teszi. Színekké, mely nélkül nincs élet, melyek szebbé teszik életünket.

Ma az őszi égbolton először a hajnali kékes derengés szakította meg az éjszaka sötétjét és csendjét.

Megálljt parancsolt neki. Ezzel a mélykék színű, bársony éjszaka lassan eltűnt. Vele együtt a csend is.

A hajnal lassan magával hozta az ébredést, a halk zajokat, az élet beindulását. A madarak vidáman csivitelve köszöntötték a nap első színeit. Ugyanis ebben a pillanatban egy halvány rózsaszín, vékony fénysugár tört előre a keleti égbolton. Ezt folytatta a vörös és narancs százféle árnyalata, mely az égen lévő szétszórt felhőkre vetült.

Olyan érzést sugallt, mintha egy tündér rózsaszín virágokat szórna az ébredő világra.

Az ég ugyan felhős volt, de színe nem volt egységes, a halvány kékeszürkétől a komor sötét árnyalatáig terítette be azt. Épp ezért nyújtott olyan különleges látványt az őket fényel átfonó színes sugárkoszorú.

Közben a látóhatár egyre világosodott, a rózsaszín mellett megjelenő aransárga millió színben szikrázott, ragyogott, ébresztette a világot.

Ez az őszi színorgia teljesen beterítette a Balatont. A vízen visszatükröződött a fénysugár ezernyi színárnyalata. Csodás látvány volt, de elképzeltem, milyen élmény lehet mindezt átélni a nyílt vízen.

A felkelő nap lassan, teljes pompában és ragyogásban árasztotta el, terítette be melegséggel, békességgel, hittel, új reményekkel az ébredő őszi Balatont, a Földet, az embereket.

Igen, a felkelő nap hozza el nekünk minden hajnalban a csodát, a lehetőséget a boldog élethez.

Csodás, színes őszi reggelt és napot mindenkinek!

Lengyelné Török Erika:
Az a csodálatos nyár

Hűvös téli éjszakákon
tervezgetek, merengek:
mennyi mindent teszek-veszek,
ha itt lesz végre a nyári meleg.

Gyomlállok és palántázok,
locsolom a sok virágot,
élvezem a nap melegét,
hallgatom méhek zöngését,
csobbanok a medencében,
olvasgatok árny mélyében,
lekvárt főzök, szörpöt gyártok,
friss uborkát kovászolok,
kukucsát is panírozok,
unokákkal sokat játszok,
minden percben csak nyaralok.

Eljött a nyár nagy meleggel.
A terveimből semmi sem lett.
Ülök a hűvös szobában
kezemben a szúnyogcsapdával.

Mártonné T:
Miskának szeretettel

Van nekünk egy Séf-nótafánk,
Ki mindig elénekli a nótánkat,
S megfőzi a vacsoránkat.

Mindegy neki, hogy egy lecsót,
Avagy pörköltet óhajtunk,
Mégfőzi Ő, hogy mi ne éhezzünk.

Ámde meglepetést teremtve,
Mini falatkákat elkészítve,
Mindannyiunkat meglep Ő.

Így kellene ezt tenni mindenkinek,
A közösségért halkán, csendben,
Tálalva, szeletelve, rendben.

S ha kézbe kapja a mikrofont,
Szállnak a szebbnél szebb dallamok,
S a jókedv, vidámság, mely az éltető erő!

Örülünk, hogy még így együtt lehetünk,
Köszönjük a jó Istennek, hogy te vagy nekünk.
Követünk téged, csatlakozva az énekedhez.

Így lesz szép a délután,
Száll a nóta, perdül a tánc,
Jól érezzük magunkat mindannyian.

Köszönjük, Miska, a sok vidám órát,
Legyél köztünk még sok-sok éven át,
Éltessen az Isten még száz évig.

Ne fogyjanak el ajkadról a nóták!
S legyen mindig főzöddel tele a bogrács!
Szeretettel...

(2022. augusztus 19.)

Dáma N. Sebestyén Katalin:
Varázslatos Telihold

Bene Edit: Babi halála

Megkezdődött a tanítás, a szeptemberi betakarítás ideje. Aranylón szórta fényét a Nap. Még kislány voltam, a második osztályba léptem. Szerettem tanulni, jó jegyeim voltak. Aznap nem akartam iskolába menni. Visszagondolva, miértjét nem tudtam.

Kértem édesanyámat: – Anyu! Nem szeretnék isi-be menni, hadd maradjak itthon!

– Miért nem akarsz menni? Mi a gond? Bántott valaki?

– Nincs gond, szeretem Anikó nénit. Csak most nem akarok.

– Dolgozatot írtok? Tanultál, nem lehet probléma.

– Igen, meg...

Anyu értetlenül nézett rám, én meg semmitmondó szemekkel őrá.

– Kérem, írjon igazolást!

– Nem kenyerem a hazudozás. Iskolában a helyed, mind a többieknek!

Már hüppögtem és hisztiztem. Édesanyám végül beadta derekát. Ígértem, hogy jó leszek, segíteni fogok. Mondtam, hogy kicsi a markom, de kell még egy gondos kéz, amire elmosolyogta magát. Édesapa munkába ment. A többiek aziskola felé vették útjukat, én a balzsamos időben – reggelizés nélkül – kihajtottam Babinkat, a párosujjú patás, legkedvesebb, legjámborabb tejadó tehenünket a domboldali legelőre. Eső után felfrissült a táj. Amíg az állat fogyasztotta reggeli eledelét, addig körülötte bóklásztam, bogarásztam. Vigyáztam, hogy ne menjen a mezőgazdasági területekre. Nem észleltem, hogy a párás lucernás szélén is falatozik. Láttam, hogy egyre jobban gyarapszik horpasza, gondoltam, jól lakott. Lomha viselkedésével, álmodozó szemeivel bámult rám.

– Babókám! Ideje hazamenni, már jóllaktál, én is reggeliznék már.

A farára csaptam, és elindultunk hazafelé.

Otthon anyu örömmel várt. Babit bekötötte a jászol elé. Reggeliztünk, és irány a mező! Mamikám a földből kikapálta a krumplit, amelyeket válogatva kupacokba dobáltam, külön a nagyokat és külön az apróbbakat. Sokat mókáztunk, nevtünk; gyorsan elszaladt a délelőtt. Pihenéshez készülődtünk, amikor szomszédasszonyunk, Rozi néni kétségbeesett ordítása zavarta meg az égi csendet.

– Mariska! Mariska!

– Baj van. Nagy a baj. Azonnal jöjjön haza!

Bene Edit: Szlovéniai szurdok

Anyu kezéből kiesett a kapa, remegve csapot-papot ott hagyott, szaladt Rozi néni felé.

– Mi a baj? Ég az épület?

– Nem!

Figyelmemet az istállójukból kihallatszott tehenek bőgése keltette fel. Tudtam, hogy nem éhesek az állatok, hiszen megetette azokat, amikor elmentek hazulról. Átmentem a két telek közti kiskapunkon, és benéztem az istállóba. Babi a földön elnyúlva, nyakára tekeredett. Mancsi tehenük kisborjának kötele. Nem tudom, milyen az állapota, de semmi jóval nem kecsegtethetem. Engem ott hagytak, mindketten sprinteltek, akár a távfutók. Gyermeki eszemmel nem fogtam fel, hogy mi zajlik. Egy ideig a fejből értetlenül bámultam ki, majd összeszedtem a holmikát, és elindultam hazafelé. A kapuhoz érve az összetódult felnőttek mozgolódását láttam. Szomszéd bácsi meglátott, megfogta a kezemet, és átvezetett hozzájuk. Este édesapa jött értem. Éreztem, hogy felfoghatatlan nagy a baj, a károkozás részese voltam. Nem kaptam ki, nem szidtak, de büntetésként éltem meg, annál jobban megviselt, ha engem küldtek a padlásra babért, kukoricáért, dióért... Babi „öltözet” kiterítve száradt és fura ropogós hangot adott. Nem tagadom, féltem, a látványt sokáig teherként hordoztam, néha álmaimban felriadtam.

Utólag tudtam, értettem meg, hogy Babi a hatalmas lucernától felfúvódott és összeesett, amikor iszonyú fájdalmaitól a borjú „szabadította meg”. Mi lett a sorsa? Döggútban végezte, vagy a tanya lakóinak is jutott belőle? Előttem sohasem beszéltek az esetről. Többet nem akartam az órákról hiányozni.

Szűcs Erika: Az én háborúm

Háború van a szomszédos országok között. Oroszország megtámadta Ukrajnát.

Magyarországra is menekül az ukrán lakosság.

Az én családomat azonban annyi áldással ajándékozta meg a Teremtő, hogy a szívem telis-tele van hálával. Ünnepe van nálunk, a leányom frissdiplomás lett. Most vette át a BME mesterképzésén szerzett kitüntetéses oklevelét. Sok nehéz, küzdelmes év, számtalan tanulással töltött óra van mögötte. Mindkettőnknek nehéz, stresszes út vezetett idáig. Mint elvált szülő, egyedül neveltem fel az „egyszem” utódunkat. A válásunk az édesapjával nem volt indulatoktól mentes.

Az utóbbi időben a lányommal a hétvégéket az idős keresztanyámnál töltöttük. A diploma megszerzéséhez a keresztmamám is sok mindennel hozzájárult. Ezen a szombaton is együtt voltunk mind a hárman. Készítettem a lelkemet az ünneplésre: főzünk valami finomat, megebédelünk, aztán nagyokat beszélgetünk. Végre nem kell senkinek rohanni, nincs elvégzetlen feladat, csak kapcsolódás és „egymásra figyelés”.

Hagyom aludni az egyetlen gyermekemet. Megérdemli. Én addig elmegyek bevásárolni – így álmodoztam.

Indultam a boltba örömmel, nagyokat szippantva a friss tavaszi levegőből. Vettem mindent, ami szükséges a hétvégi lakománkhoz. Arcomon boldog mosollyal nyitottam be a házba, sikerült hazacipelnem a nehéz szatyrokat, a jó Isten erőt adott hozzá. Hazatérvén a lányomba ütközök, kabátban áll előttem, útra készen.

– Szia! Apa felhívott. Be kell vinnem a városba a most érkezett kárpátaljai magyar ismerőset, hogy bevásárolhasson –gurguláznak felém az energia fűtötte szavak a gyermekem ajkáról. Már indul is. Rám se tekint. Lefoglalja az újonnan bevállalt feladata.

Megmeredek, lefagy az arcomról a mosoly. Úgy éreztem magam, mint akit leforráztak. Ó! Oda az ünnepem. És már is uralkodik rajtam a régi sok rossz emlék. Az apjának bezzeg felkelt, és azzal az autóval mennek, amelynek a megvásárlását én is támogattam anyagilag. Drága az üzemanyag is... Én meg gyalog cipekszem.

S kezdek haragudni a volt férjemre és az Ukrajnából menekült ismerőseire. Már megint tönkretették az álmaimat! Miért hagytam magam félre-

tenni? Kezdek harcolni. Gyűlölöm ezt a helyzetet. Ő, nem gyűlölhettek, mert a gyűlölet bevonzza a rossz dolgokat. Most a világ tele van gyűlölködéssel, s ez szülte kapzsisággal karöltve a háborút. Miért is szakadt a nyakunkba ez a háború? Mert még mindig sokkal jobban tudunk gyűlölni, mint szeretni. Mit tanultál te a lelki gondozódtól? Mielőtt elhatalmasodik rajtad a gonosz érzés, kérj áldást az ellenségedre a Teremtőtől – szól halkán hozzám a Jézusom, az én mennyei barátom.

Gyorsan az égiekhez fordulok a lelki békém helyreállításának ügyében. És rábízom magamat az Istenemre, hogy vezessen ezen a meredek úton, mert ha bennem béke lesz, akkor azt fogom sugározni a környezetem felé is. Nem ronthatom el az örömünket a bosszankodással. Természetesen a rossz cselekedetekkel nem érthetek egyet, azokat meg kell ítélnem, hogy én ne kövessem el. Most kell az élő tükörbe belenézni. Szépen elem állt. Az ítélet az Isten dolga. Viszont nekem kell győzelmet aratnom a belém költözött harag felett. Mert anno a bűnbeeséskor azt mondta az Isten: ha hallgattál a kígyóra, és most tudni akarsz, hogy mi a jó és mi a rossz, akkor menj, és tapasztald meg! Már annyi mindenben részesültem ebben az életben, én már csak szeretni akarok. Nem bánthatom az imádott lányomat azért, mert ő mást is szeret, és segít neki. Kérem a Teremtőt, hogy tisztítsa meg a gyűlölet rossz érzésétől, és ő végzi a dolgát. Elkezdett szeretettel megtelni a szívem, nem kellett tovább küzdenem a negatív gondolatokkal. Dolgozott az én Istenem. Tulajdonképpen büszke vagyok a lányomra, hogy a bajba jutott embereken segített. Már a megbocsátás és a hála töltötte be a lelkem. Elkezdtem főzni, a fejem megtelt jó gondolatokkal, és a Teremtőm kegyelméből mennyei ízekkel ajándékozhattam meg a szűk családomat. A gyermekem boldogan jött meg, hogy ő is segíthetett a háború üzte menekülteknek, és én is hálás vagyok a jó Atyámnak, hogy megváltam ezt a harcot önmagamban. Nálunk ma a Béke és az Öröm megteremtette a majdnem elvesztett az ünnepet.

Batuskáné Kiss Katalin: Sorsok, életutak

Kedves Olvasóm!

Egy nagyrészt valós történet folytatásának megírására szántam el magam. Hogy miért? Mert úgy érzem, egyszer valóban be fog következni az, amiről gondolataimat most papírra vetem. Lehet, hogy a folytatást nem is nekem kellene megírnom, de az előzmények annyira megráztak és meg is hatottak, hogy mindenképpen meg kell írnom egy előrevetített, lehetséges befejezést, azt is mondhatnám, katarzist.

Az előzményeket az igazi apuka vallomásából ismertem meg, aki gondolatait egyszer szóban és írásban is megosztotta egy baráti társasággal. A történet két csitri ikerlányról szól, akik szerelemgyerekként születtek, majd az események úgy hozták, hogy héthónapos korukban állami gondozásba kerültek. Körülbelül tízévesek lehetek, amikor a véletlennek /?/ és az intézetből való szökésüknek köszönhetően a lányok végre megismerhették igazi apjukat, akivel éppen a háza előtt találkoztak. /Én hiszem azt, hogy nincsenek véletlenek! / A házban lakó hölgy néhány napig vendégül is látta őket, ám a lányoknak fogalmuk sem volt, hogy az igazi nagymama és az igazi apuka kedvességével szembesültek. Láthatólag nagyon jól érezték magukat, de néhány nap múlva vissza kellett vinni őket az intézetbe, mit sem tudva arról, hogy kinek a vendégszeretetét élvezték. Az apa a találkozás első pillanatától érezte, hogy valami köze van a gyermekekhez, és kitartásának köszönhetően kétséget kizáró bizonyítékokat szerzett apaságáról. Teltek-múltak az évek, sőt évtizedek, és újabb információk birtokába jutott: az informátor azonban megígértette vele, hogy nem keresheti a lányokat! Ha ezt megígéri, csak akkor mond valamit a lányok hollétéről. Majd elárulta, hogy lányai Kanadában élnek, jogászként dolgoznak, és egyiküknek már két ikerfia is született. / Remélhetőleg nem hamisak az információk/. Az eddigi történetet megismerve többször is eszembe jutott, vajon hogyan tudja megtartani ígéretét az apa annak ellenére, hogy megismerte az immár felnőtt lányai hollétét? Nem kíváncsi rájuk? Van két unokája, akik lassan kétévesek lesznek, biztosan szeretné őket megismerni, kézbe venni, szeretgetni, dédelgetni! Ezek a gondolatok cikáztak a fejemben, amikor elhatároztam, hogy az ő szemzőgéből megírom a folytatást, íme:

„Egy nap a szokottnál is később értem haza a kocsmából, eléggé illuminált állapotban. Ez így ment már hosszú évek óta. A barátaim elhagytak, a keserves, nehéz munkával megkeresett pénzemet, szinte az összeset italtra költöttem. Most is alig van pár forint a zsebemben. Szerencsére egy korábbi, tévében nyert kvízzjátékból van némi spórolt pénzem, de ahhoz nem akarok hozzányúlni, ki tudja, mit hoz a jövő? Kell egy kis tartalék, hiszen már közeledek a 60.-hoz. Szerencsére az életem néhány éve alaposan megváltozott! Találtam egy szőke, kékszeműt, aki igazi kedvesem lett, végre elmondhatom, hogy újra szerelmes lettem. Csudajó érzés! Eldöntöttem, hogy nem folytatom ezt az önpusztító életmódot, mert akkor őt is elveszítem, ezt pedig a legkevésbé sem akarom. Vele boldog vagyok, és tudom, érzem, hogy ez kölcsönös. Hiszem, hogy nekem már ez a végleges utam. Sokkal hasznosabb dologgal foglalkozom ezután: verseket, novellákat, meséket írok. Az eddigi próbálkozásaim is sikeresek, van már egy e-könyvem, teli versekkel, és ha jól mennek a dolgok, lesz egy másik, igazi, kézbe vehető verseskötetem is. Szerencsére két antológiában is megjelentek az írásaim, tehát ez a nekem való feladat. Ráadásul azt csinálhatom, amit szeretek: írok. Verseimet, novelláimat szívesen hallgatják és olvassák a csapattársaim, a barátaim, és kihasználom a pályázatok adta lehetőségeket is.

Az életemnek azonban van egy másik, kevésbé vidám része, bár erre keveset gondolok. Pedig kellene! Ifjú korom szerelmétől, aki viszonylag fiatalon elhunyt, anno született két ikerlányom, akikről csak annyi információm van, hogy talán Kanadában élnek, jogászként tevékenykednek, és nem olyan régen megszülettek az unokáim is, két fiú egyszerre. Bár tudom, hogy nem juthatok el hozzájuk, egyrészt mert nagyon messze vannak, anyagi lehetőségeim pedig korlátozottak; másrészt ki tudja, hogyan fogadnának egy messziről jött nemlátó férfit, aki az apjukként fog bemutatkozni? Hiszen aki az intézetből kikerülve felnevelte őket, egyengette útjukat, az nem én vagyok. Hogyan is hihetnék el rólam, ha ott megjelenék, hogy az igazi apukájuk keresi őket? Azt hiszem, ez teljességgel lehetetlen! Pedig megvannak a bizonyítékaim, amelyeket nem kis fáradságomba került megszerezni. Hazudnék, ha azt mondanám,

hogy olykor-olykor nem jutnak eszembe. Apa és nagyapa is vagyok, és bevallom, néha megszólal a lelkiismeretem, hogy nem találkozhatom velük. Látni sajnos már soha nem fogom őket, akkor meg miért bolygassam a múltat? Nem érdemes. Belenyugodtam, hogy ők ugyan az életem részei, de a távolság, ami köztünk van, mindnyájunk számára biztosítja a nyugalmat, a boldogságot. Az élet azért némiképp kárpótolt, mert a kedvesem gyermekei, miután ők is megismerték a történetemet, szeretettel és megértéssel fogadtak el. Sőt, a két leány- és egy fiúunoka is sok-sok örömmel, vidám percekkel ajándékoz meg, ha együtt töltjük

a hétvégéket, az ünnepnapokat. Kell ennél több?” Hát eddig a történet folytatása, amelyhez röviden saját gondolataimat is hozzáteszem. Mégpedig azt, hogy talán eljön még az az idő – lehet, hogy tévedek –, amikor egyszer, valamikor váratlanul betoppannak a lányok, és apjuk nyakába borulva köszönik meg, hogy megszülettek. Mert az igazság mindig kiderül! Egy véletlenül előkerült dokumentum..., egy későn, tévesen kézbesített levél..., egy rosszkor és rossz helyen kimondott mondat... Lehet, hogy egyszer bekövetkezik? Én csak remélni tudom.

Sári Kati: Úti élmények

2024 augusztusában Mester Sándor és felesége, Mesterné Taskovics Valika hónapokig tartó szervezőmunkája után 43-an indultunk útnak Kiskunhalasról. Úti célunk Szlovákia és Ausztria azon városai, emlékhelyei voltak, amelyek így vagy úgy kapcsolódnak a magyar történelemhez. Egy rövid magyarországi pihenő után először Komárom szlovákiai főterének közelében állt meg buszunk. Itt láthattuk Klapka György monumentális szobrát, hallgattuk a városháza ablakából felcsendülő Klapka-indulót, gyönyörködhattunk az Európa-udvar egy-egy európai országot idéző épületeiben, nagy magyarjaink szobraiban. Szabadidőnkben pedig magunk is felfedezhettünk kisebb-nagyobb kedvességeket. Aki akart, étteremben ebédelhetett, vagy hangulatos cukrászdában, kávézóban kóstolhatott finomságokat.

Kora délután az Öreg-várban vártak minket, ahol egy kedves idegenvezető magyar nyelven kalauzolt végig a monumentális látnivalókon. Ez a vár bevehetetlen volt. Sem a tatárok, sem a törökök nem bírták elfoglalni. Falait a legerősebb tüzérségi ágyúk sem tudták átütni. Titka, hogy óriási földmunkával tették vastagga falait, és víz vette körül. Kétszázezer katona elszállásolására volt alkalmas.

Ezután utunk a bósi vízerőműhöz vezetett. Nem tudom eldönteni, mi nyugözött le jobban: a természet gigantikus ereje, vagy az emberkéz alkotott monumentális építmény, amellyel a természeti erőket szolgálatába állította. Elképesztő emberi tudást, mérnöki és fizikai munkát láthattunk, hiszen a Duna egyik oldalon 20 méterrel magasabban volt, mint a zsiliprendszer másik oldalán. Láthattunk zsilipelést, azt, hogyan engedik át a hajókat és uszályokat a víz magasságának szabályozásával. Óriási élmény volt a Duna fölé belógó üveghídon a semmiben fotózkodni. Fáradtan, de élményekkel telve érkeztünk meg szálláshelyünkre, egy magyar nyelvű szakképző intézet kollégiumába.

Másnap a finom reggeli után Dévény várához vezetett utunk. A Morva és a Duna összefolyásánál magasodó lenyűgöző vár lábánál megkoszorúztuk a vasfüggöny áldozatainak emlékművét. 400 embert lőttek agyon a határőrök a Duna ezen szakaszán, akik szabadságuk reményében próbáltak meg Ausztriába jutni. Dévény várának látnivalói

közé tartozott a páratlan panoráma, amely a magaslatok megmászása után tárult elénk. Voltak bátor vállalkozók, akik egészen a vár legmagasabb pontjáról csodálták meg. Jómagam kisebb magaslat meghódítása után fotóztam a mesés látványt. Ez a vár volt egykor hazánk legnyugatibb védvára. Egy vödör vízben elhelyezett bögréből a kútba öntve a vizet magam is meggyőződhettem róla, milyen sokára csobban a víz, azaz mennyire mély a kút.

Ezután a közeli Pozsonyba utaztunk. Pozsony ezer szállal kapcsolódik történelmünkhöz, hiszen nemcsak királyainkat koronázták itt, de egykor országunk fővárosa is volt. Szerencsénkre bejuthattunk a gótikus stílusú Szent Márton koronázási dómba, amelynek szépsége és monumentalitása ámulatba ejtett.

Ezután végig sétáltunk azon az úton, melyet királyaink a koronázás után végig jártak. A lábunk elé nézve pici aranyozott koronák mutatták az irányt. Láthattuk a reformországgyűlés helyszínét, a régi városháza épületét, a gyönyörű palotákat, tereket, épületeket. A hosszabb belvárosi sétánk után a délutánt ki-ki szabadon tölthette. Egy kedves társasághoz csatlakozva megebédeltünk egy étteremben, majd úgy gondoltuk, hogy a városnéző kis vonattal fedezzük fel a további nevezetességeket.

Leszállva kávéztunk, fagyiztunk, és egyszerűen hagytuk, hogy hasson ránk ez a gyönyörű város érdekes szobraival, szökőkútjaival, romantikus lámpáival, padjaival, parkjaival, a város főterén áthaladó mesterséges patak felett átívelő kicsi hidacskaival, sok kis kedvességgel, kirakataival, kávézóival.

Este a szálláshelyünk közelében lévő nagyon barátságos Aranypatkó magyar nyelvű étteremben vacsoráztunk finom helyi specialitások közül választva. Én a gombakrémleves és a mennyei sztrapacska mellett döntöttem, amelyet finom szlovák sörrel öblítettem le.

A harmadik napot Ausztriában töltöttük. Kicsit irigykedve néztük, hogyan használják a megújuló energiaforrásokat. Szélerőmű erdő mellett vezetett utunk. Először a Morva folyó partján álltunk meg egy rövid pihenőre. Épp egy vízre szálló kenus csapattal találkoztunk. Ezután utunk a morvamezei csata helyszínére vezetett, ahol 1278

augusztusában zajlott le eme csata második összecsapása Rudolf osztrák és Ottokár cseh uralkodó között. Rudolf a magyarokkal szövetségben, és bizony a kun íjászoknak döntő szerepük volt a csata kimenetelének eldöntésében. Ottokár maga is elesett a csatában. Rudolf ezzel a győzelemmel megalapozta az osztrák dinasztia évszázadokon átívelő meghatározó szerepét az európai történelemben.

Feltétlenül kiemelem, hogy a csata 740. évfordulóján a kiskunhalasi Kurucz Vitézek Nyugállományú Egyesület tagjai egy emléktáblát helyeztek el, és egy fenyőfácskát ültettek, ami szépen növekedik a gondos öntözésnek köszönhetően. A küldöttség egyik tagja Mester Sanyi volt, aki a csata helyszínén elképesztő tájékozottsággal mesélt annak lezajlásáról, a kunok döntő szerepéről.

Jedenspiegenben kinyitottak nekünk egy múzeumot, ahol festményeken és animációs filmen is megnézhattuk a csatajeleneteket, láthattuk a korabeli fegyvereket, a lovagok öltözetét, a kun íjászok felszerelését és még sok más érdekességet. Kétévente impozáns lovagi tornákat rendeznek itt, felidézve a nagy jelentőségű győztes csata emlékét. Tervezzük, hogy Mester Sanyi vezetésével kijövünk a lovagi játékok helyszínére. Remélem, hogy megvalósul.

Németóváron a gótikus templomot nézhettük meg, sajnos csak kívülről. A templomot Szent István királyunk alapította, akinek mellszobrát a templom közelében lévő parkban helyezték el, három nemzet összefogásával. Erre utal a szobor mellett elhelyezkedő osztrák, szlovák és magyar címer. Itt is koszorúzással tisztelegtünk államalapító királyunk előtt.

A mai nap csodálatos programja volt egy bűbajos osztrák város, Hainburg megtekintése, ahová egy 13. században épült magyar kapun keresztül mentünk be. Itt szabadidő keretében fedezhettük fel a város szépségeit. Egy kedves kávézóban jóízű beszélgetés, kávézás, sütizés, a barokk stílusú főtéren egy evangélikus templom megtekintése, a városka romantikus, zezugos utcáskáin át leereszkedés a varázslatos Duna-partra, végül a várfalak mentén vissza a találkozási ponthoz.

A vacsora ezúttal is nagyon finom volt. Én knédlit választottam kaporszósszal és marhahússal. Jöhetett ismét a finom és hideg szlovák sör.

Útban szállásunk felé buszunk megállt egy bevásárló központban, ahol megvehettük a másnapi elemőzsiánkat, italunkat, no meg a családtagok-

nak, barátoknak szánt ajándékokat, hiszen másnap minden zárva a Szlovák Nemzeti Felkelés Napja alkalmából. A második világháborúban a partizánok felláztak a német megszállás ellen. Elérkezett a hazautazás napja. A negyedik napon a Kis-Kárpátok gyönyörű tájain át vezetett utunk Vöröskő városához. A szépen felújított barokk kerten át értünk a várhoz, amelyet magyar királyunk, III. Béla hozományként ajándékozott leányának, majd több tulajdonosváltás után több évszázadig a Pálffy család birtokába került. A várnak szerencsére nem kellett komoly támadásokat átvészelnie, ezért maradt meg teljes pompájában, persze bővítve, felújítva. Hihetetlen, káprázatos kiállítási anyag tárult szemünk elé. Eredeti vagy korabeli bútorok, használati tárgyak, ruhák, frizurák, fegyverek, festmények, hintó, falikárpitok, freskók, vadászati emlékek és még mennyi minden. A jól megszervezett tárlatvezetésen magyar nyelvű ismertetőt kaptunk, és élvezettel hallgattuk Mester Sanyit.

Némi kávézás, fagyizás után elindultunk körutazásunk utolsó állomására, Galántára. Mivel Kodály Zoltán itt töltötte gyermekkorának nagy részét, naná, hogy dalra fakadtunk Kodály-dalokat énekelve Kovács Sanyi kollégánk vezetésével.

Lelkes hangulatban érkeztünk meg Galántára, ahol az egykori Esterházy kastély szépen gondozott parkjában sorakoztunk fel Kodály Zoltán emlékműve előtt. Kovács Sanyi ismertette a zeneszerzőéletrajzát, majd koszorúzás után mindannyian Kodály Zoltán gyűjtéséből származó dalokkal tisztelegtünk emléke előtt.

Visszafelé épp belecsöppentünk az egyik fesztiválba, melyet a nemzeti ünnep alkalmából rendeztek országszerte. Picit belekóstoltunk a hangulatába, aztán még egy benzinkútnál elköltve utolsó euróinkat, hazafelé vettük az irányt.

Ami még szebbé, emlékezetesebbé tette ezt az utat a programokon, élményeken túl, az a figyelmeség, hogy a szervezők nem nyomták agyon programokkal napjainkat. Engedték, hogy gondolatban is feldolgozzuk a látottakat, átéljük, megéljük a szépségeket. Az egész utat át- meg áthatotta a szeretet, az egymásra figyelés, a segítőkészség, a mosoly és a jókedv. Valikának köszönhetően megijáztunk is hazafelé a látottakból összeállított kérdésekre válaszolva.

Köszönöm Istennek, hogy mindezt átélhettem. Köszönöm Sanyi! Köszönöm Valika! Köszönöm mindenkinek!

Gyóni Géza méltatása

Közreadja: Iochom Zsolt az eredeti újságcikkek kivágása alapján

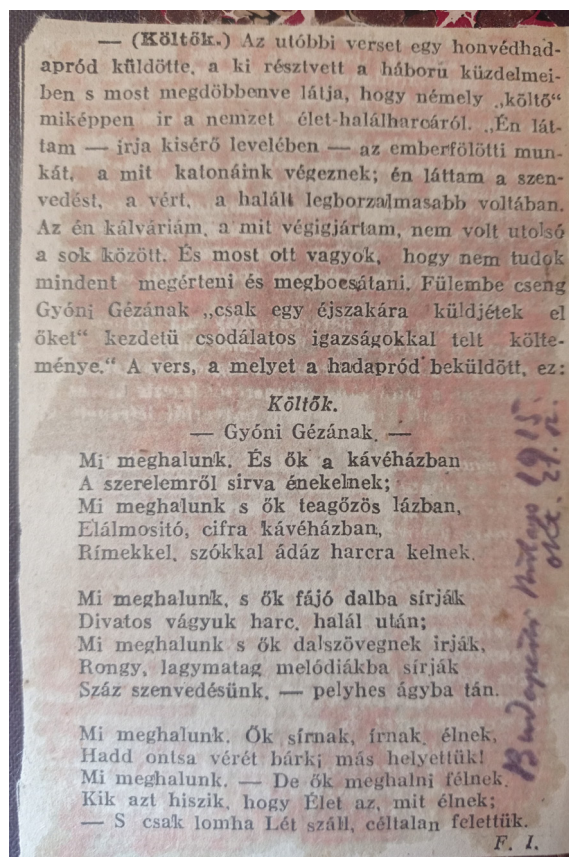
Kéki Lajos: A háború magyar énekese
Gyóni Géza költészetének méltatása

Gyóni határozott tehetség, s a kötetében (Lengyel mezőkön, tábortűz mellett) nyilatkozó erős, férfias, lelkes temperamentum, gazdag, áradó lírizmusa s érzéseinek mély átéltsége igaz meghatottsággal s költői erővel ragadja meg szívünket. Egész hévvel vetette magát a nagy idők árjára. A győzelem reményébe vetett hite férfias szint ad szavának. Érzésében egészen népe hegedűsége magasztosul. Képei erővel, színnel teljesek. Érzése szerint harcra csapataink élén mindenütt Petőfi lelke jár. Sajátságos, hogy Petőfiért rajongó szerete mellett is inkább Balassival s a kuruc költészettel való rokonsága látható e költeményekben. A kis kötet a hadakozó katona érzéseinek szinte teljes skáláját megszólaltatja előttünk, úgy, hogy költője joggal nevezhető a háború énekésének. Azonban nemcsak a harc tüzeiben hevülő katonát látjuk magunk előtt, hanem kibontogatja előttünk lelkének azokat a szárait is, melyek otthonához fűzik. Mindennél mélyebben illeti szívünket az a gyöngédség, mellyel feleségére gondol. Hihető, hogy e versek írójára friss babérváza még újabb koszorúk is várnak, ha egykor visszatér az orosz fogságból, s egész gazdagságában föltárhajta lelke kincseit.

(Budapesti Szemle, 1915. július)

Költők

Az utóbbi verset egy honvéd hadapród küldötte, aki részt vett a háború küzdelmeiben s most megdöbbenve látja, hogy némely „költő” miképpen ír a nemzet élet-halál harcáról. „Én láttam – írja kísérő levelében – az emberfölötti munkát, amit katonáink végeznek; én láttam a szenvedést, a vért, a halált legborzalmasabb voltában. Az én kálváriám, amit végig jártam, nem volt utolsó a sok között. És most ott vagyok, hogy nem tudok mindent megérteni és megbocsátani. Fülemben cseng Gyóni Gézának „Csak egy éjszakára küldjétek el őket” kezdetű, csodálatos, igazságokkal telt költeménye.” A vers, amelyet a hadapród beküldött, ez:

Budapesti Hírlap 1915

Költők

– Gyóni Gézának –

Mi meghalunk. És ők a kávéházban
A szerelemtől sírva énekelnek;
Mi meghalunk s ők teagözös lázban,
Elálmosító, cifra kávéházban,
Rímekkel, szókkal ádáz harcra kelnek.

Mi meghalunk, s ők fájó dalba sírják
Divatos vágyuk harc, halál után;
Mi meghalunk s ők dalszövegnek írnak,
Rongy, lagymatag melódiákba sírják
Száz szenvedésünk. – pelyhes ágyba tán.

Mi meghalunk. Ők sírnak, írnak, élnek,
Hadd ontsa vérét bárki más helyettük!
Mi meghalunk. – De ők meghalni félnek.
Kik azt hiszik, hogy Élet az, mit élnek;
– S csak lomha Lét száll, céltalan felettük.

F. I.

(Budapesti Hírlap, 1915. október 21.)

Valentyik Ferenc: Schweidel tábornok legkisebb leánya

Arad vértanúit az idők végezetéig minden magyar tisztelgő főhajtása megilleti. Dabason az októberi megemlékezések színhelyéül Zlinszky Elek (1831–1903) síremléke szolgál. Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc hadnagya maga is az aradi vár foglya volt, ahonnan öccse, Kossuth talán legfiatalabb katonája, Zlinszky István (1834–1911) mentette ki. 1880-ban, Kossuth László síremlékének ünnepélyes avatóján a dabasi díszvendégek egyikeként a legnagyobb megbecsüléssel fogadták Damjanich János tábornok özvegyét, Csernovics Emília (1819–1909) asszonyt, akivel később jó kapcsolatot tartott az írói pályája zenitjén álló Vay Sándor gróf. A nagyasszony alakját a „Látogatás DamjanichJánosnénál” című történetében örökítette meg, mely 1909 májusában, Damjanichné halála előtt fél évvel jelent meg a Pesti Hírlapban. Egy évtizeddel

korábban, 1899 októberében, az ötvenedik évfordulón, az aradi gyászünnepélyen az alsódabasi képviselő-testület küldöttséggel vett részt, szép koszorújuk még a korabeli sajtó elismerését is kiérdemelte. Költőink közül Gyóni Géza (Vén labanc éneke, 1911) és Kapui Ágota (Arad, 2017) emlékezett meg egy-egy alkotással az aradi mártírokról. A dabasi helytörténetben sajtós kapocsként jelenik meg az '56-os hős, Balla Pál (1919–1957) személye, aki a vértanúk városában, Aradon született.

Dabasi vonatkozású aradi leltárunk nem lehet teljes a német polgári családból származó Schweidel József (Zombor, 1796. május 18. – Arad, 1849. október 6.) tábornok legkisebb leánya alakjának felidézése nélkül.

Schweidel Anna (1847–1922) mindössze két éves volt az édesapja kivégzésekor, és 1881-ben kötött házassága révén lett a dabasi Halász család tagja. A tábornok szinte az utolsó pillanatig hitt a kegyelemben, s egyúttal végtelenül aggódott felesége, a lengyel származású Domicella Bilinska (1804–1888) és gyermekei sorsáért, melyet legjobban az október 5-én írt végrendeletének meghatározott sorai tanúsítanak:

„És most, miután siettetni látszanak kivégzésünket, nem maradt más számomra, mint hogy kinyilvánítsam, hogy drága szeretett feleségemnek odaadó, hűséges szerelméért, ragaszkodásáért szívem legbelsejéből köszönetet mondjak; te szegény, saját szerencsétlen sorsomba taszítottalak, ő, az anyagi lélek jobb sorsot érdemelne; Isten, jutalmazd meg őt irántam tanúsított szerelméért.

Jó, szeretett, szegény elárvult gyermekeim, Adalbert, Marie, Carolina, és Nina; legyetek szeretetben szeretett anyátok segítségére, és hogy a reá mért sorsot megadással és bátor szívvel próbálja meg elviselni; mélyen bánt, hogy nem tudok számotokra jobb gondoskodást hagyni. Mit fog a bölcs gondviselés szeretett kis Ninámra (aki még csak nem is érzi szegény, vétlen atyjának elvesztését) mérni? Ez fekszik leginkább a szívemen, mégis, Isten, a Mindenható könyörüljön meg mindnyájatokon; én már nem segíthetek, nem változtathatok, és lelkemből mindnyájatokat milliószor csókollak.”

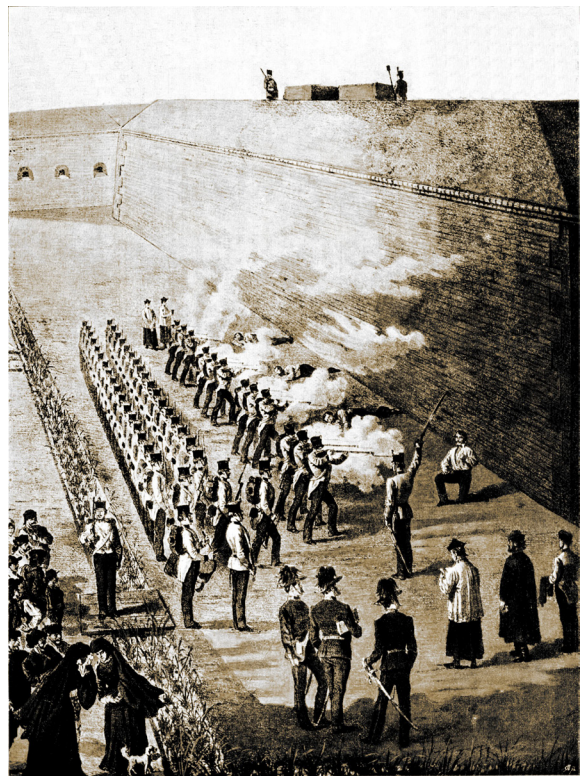

A tizenhárom aradi vértanú arcképe Barabás Miklós litográfiáján.

Schweidel József tábornok portréja,
az alkotás szerzője ismeretlen.

A férje életéért Pesten könyörgő, küzdő feleség Haynaunál végül annyit ért el, hogy a kötél általi halálos ítéletet „kegyelemből” golyó általi halálra változtatták. Özvegy Schweidel Józsefné a kivégzés után Pesten élt családjával. A császári titkosrendőrség mérhetetlen fájdalma és a végtelenül nehéz családi, anyagi helyzete ellenére gyanúsnak tartotta, ezért megfigyelték. Ebben szerepet játszhatott az a tény, hogy összefogott özvegytársaival, és minden évben szentmisét mondattak vértanú férjeikért. Különösen Damjanichnéval voltak jó viszonyban, a közös szenvedés, a gyász összefűzte őket. Vagyon híjával gyermekei megélhetését végül egy tejjgazdaság vezetésével, üzemeltetésével sikerült biztosítani. A legkevesebb gondot az 1828. július 1-jén született Béla (Adalbert) okozta, hiszen ő már elérte a felnőtt kort. A szabadságharcban apja ezredében harcolt, és a kapitányi rangig jutott. Őt is halálra ítélték Aradon, melyet kegyelemből 18 évi várfogságra változtattak, végül fél év után szabadon engedték. Saját lábra állt, önálló életet kezdett, uradalmi gazdatisztként helyezkedett el előbb Fóton, majd később Szentesen.

A négy golyó általi halálra ítélt aradi vértanú kivégzése az aradi várakban. Ismeretlen alkotó körája.

Az egykori visszaemlékezések szerint a vértanú tábornok lányai édesanyjuk szépségét örökölték, kiemelkedő műveltség, zene- és nyelvtudás jellemezte őket. A tejjgazdaság sok munkával ugyan, de tisztességes hasznot hozott, nélkülözniük nem kellett, özvegy édesanyjuk szerető gonddal nevelte őket. Eladósorba kerülve azonban vagyon híján a férjhez menésük nagyon sok gonddal, olykor megalkuvással, bonyodalommal járt. Az 1836-ban született Marie, akit a lányok legszebbikeként írnak le a kortársak, 1851-ben házasságot kötött az aradi fogságból szabaduló, 20 évvel idősebb Driska Konstantin őrnaggyal, de a frigy nem állta ki az idő próbáját, válással végződött. Új házasságában Derra Antal főhadnaggyal nagyon boldog kapcsolatban éltek, 1861-ben fiúgyermekük született. A sors azonban idő előtt elszólította Derra Antalt, így harmadjára ifj. Fabricius Károly ügyvéd felesége lett.

A másik „nagylány”, az 1838-ban született Sarolta (Caroline), 1862-ben dr. Balogh Sándor (1827–1916) jogász, egyetemi tanár, egykori honvéd századoshoz ment nőül, és gyermekáldásokkal koronázott, mintaszerű házasságban éltek.

A legkisebb leány, Anna (Nina), mintha édesapja külön aggodalmát igazolta volna, göröngyös úton jutott el a boldogsághoz. 1870 novemberében nőül ment Koch Károly Fejér megyei földbirtokoshoz. Hamarosan egy fiúgyermekük – Koch Alfréd – született, azonban a párkapcsolat néhány év múlva, a közös gyermek ellenére helyrehozhatatlanul megromlott, és váláshoz vezetett. 1881-ben, a válóper zárulta után, Schweidel Anna az ugyancsak elvált dabasi Halász Gedeon (1833. III. 26. – 1901. IX. 2.) felesége lett, s így került Kápolnásnyékre. Férje örökölte az itteni birtok tulajdonjogát. A családtörténeti irodalom adatai szerint a dabasi Halászok a XIX. század elején kerültek Kápolnásnyékre, amikor 1808. november 20-án Halász Sámuel (1778–1862) házasságot kötött Magyary-Kossa Anna (1789–1810) kisasszonnyal, és az ő kezével az itteni gazdaság a férj használatába került. A fiatalasszony korai halála miatt a kapcsolat még két évig sem tartott, de egy leánygyermeket eredményezett Halász Antónia (1809–1858) személyében. Az édesanya végrendelete szerint az örökség nagyobb része unokatestvére, Sárközy Sándor tulajdonába került, míg a kisebb részt leánya örökölte. A kastély első, eredeti, klaszszicista kúria változata is ekkor, Magyary-Kossa Anna örökségéből épült. Az 1830-as évek elején Halász Antónia a magyar nemesi testörként számontartott dabasi Halász Lázár (1798–1865) felesége lett, 1844-ben megvásárolták Sárközy Sándor birtokrészét és a kastélyt. Házasságukból származott egyedüli gyermekként, örökösként dabasi Halász Gedeon, aki a község egyik meghatározó gazdálkodója, középirtokosa volt, jelentős állatállománnyal és jó színvonalú gépesítéssel. A Schweidel Annával létrejött frigyből már a házasságkötést követő évben fiú utód született: ifjabb Halász Gedeon (1882–1960).

Schweidel Anna portréfotója

A szép kort megérő özvegy Schweidel Józsefnének megadatott, hogy még néhány évig szemtanúja lehetett legkisebb leánya révbeérésének, boldogságának is. 84 évesen, 1888. március 22-én halt meg Budapesten, a Kerepesi temetőben, a főváros által adományozott dízsírhelyen helyezték örök nyugalomra, ahová később fiát is mellé tették.

Dabasi Halász Gedeon a kiegyensúlyozott családi háttérrel jelentős gazdasági sikert ért el: a század végére örökségét megduplázta, a birtok 1235 kataszteri holdra nőtt, mellyel egyike lett a település 12 nagybirtokosának. 1901-ben a község virilistáinak listáján a második helyet foglalta el. Bevételeiből a gazdaság működtetésén túl a kastély bővítésére, parkosítására is futotta. 1901 szeptemberében, a 69. életében hunyt el, a Budapesti Királyi Magyar Tudomány-Egyetem* Jog- és Államtudományi Karán tanuló egyetemista fiára prosperáló gazdaságot hagyva maga után örökül.

Özvegy Halász Gedeonné, fiával együtt kulcsszereplője lett a Zomborban feléledő század eleji Schweidel József kultusznak. Ennek keretében 1902-ben az aradi hős emléket emléktáblán örökítették meg, majd 1905-ben egész alakos szobrot avattak tiszteletére. A jelentős sajtónyilvánossággal járó folyamatot a tábornok leszármazottai mindvégig személyes közreműködésükkel segítették. Az 1918 utáni zavaros időkben azonban előbb a szobor, majd később az emléktábla is máig felderítetlen körülmények között eltűnt a helyéről. (A szobor pótlására egészen 2017. március 17-ig kellett várni, amikor az aradi vértanú új mellszobrát az 1848–49-es forradalom és szabadságharc kitörésének 169. évfordulója alkalmából a Magyar Polgári Kaszinó udvarán avatták fel.)

Schweidel tábornok utóéletében jelentős fejleményt hozott az 1912-es esztendő, amikor májusban, szigorú titoktartás mellett, ásatások kezdődtek az aradi várban. A sajtó szeptember 21-én tárta a nyilvánosság elé, hogy a mártírok hamvai felkutatását célzó munkálatok jelentős részeredménnyel kecsegtetnek, ugyanis a vár hatos kapujának közelében, a sáncárokban valószínűleg megtalálták a golyó által kivégzett Schweidel József vezérőrnagy és Lázár Vilmos ezredes hamvait. A hiteles azonosítás antropológus szakemberek bevonását igényelte, ráadásul a folytonos esőzés, a talajvíz megemelkedett szintje is gyakorlati problémát okozott, így a hamvak exhumálását a következő évre halasztották. A kor neves fővárosi egyetemi oktatói, Lenhossék Mihály és Bartucz Lajos, jegyzőkönyv felvétele mellett 1913. október 20-án végezték el a helyszínen az azonosságot igazoló vizsgálatokat. Ezt követően a hamvak hosszú-hosszú évtizedeket töltöttek az ereklye múzeumban és a Kultúrpalotában, majd a 125. évfordulón, 1974-ben az aradi emlékbobeliszék közös kriptájában helyezték őket végső nyugalomba.

A folyamat egyik 1913. évi epizódjaként Zombor városa az aradi képviselő-testülethez fordult neves szülőttük, Schweidel József hamvai kiadását kérve, de Arad városa elutasította azt. A zomboriak ezt követően a család segítségét remélték tervük végrehajtásához, de ez sem vezetett eredményre. Az október 6-i gyásznapról a tábornok leszármazottai az 1910-es években a Belvárosi Ferences Templom gyász-istentiszteletén emlékeztek meg, melyet a HonvédEgyesületek Országos Egyesülete rendezett, gondosan-igényesen összeállított műsor keretében. Özvegy Halász Gedeonnét rendszerint mindkét fia, Koch Alfréd és dabasi Halász Gedeon dr. is elkísérte.

Az édesapja örökébe lépett ifjú Halász Gedeon, édesanyjával közösen, egy drágakövekkel kirakott, mívesen megmunkált aranykelyhet, valamint hozzá tartozó tányért adományozott 1908-ban a kápolnásnyéki református egyháznak. 1910 táján pedig jelentősen bővítette és korszerűsítette, neobarokk stílusú kastéllá építette át a százéves kúriát, egyúttal néhány szomszédos telek megvásárlásával igazi angolparkká formálta a korábbi díszkertet. A harmincas éveinek elején, az 1914-es báli szezon-

ban, Budapesten ismerkedett meg pazonyi Elek Alexandrine (1889–1981) kisasszonnyal, akit a kölcsönös vonzalom alapján már néhány hónap múlva, júniusban eljegyzett. Házasságukat ugyancsak a fővárosban, augusztus 5-én kötötték. A gyermekáldás sem sokat váratott magára, 1915. október 31-én, Budapesten megszületett Halász Alexandrine, özvegy Halász Gedeonné Schweidel Anna első unokája. Idilli élet zajlott a kápolnásnyéki kastélyban egészen 1944-ig, 1924-ben és 1930-ban még két gyermekkel bővült a család, azonban születésüket özvegy Halász Gedeonné már nem érte meg. Hosszas szenvedés után a 75. életében, 1922. augusztus 13-án reggel három órakor hunyt el. Két nap múlva délelőtt 10 órakor a református egyház szertartása szerint búcsúztatták, és a kápolnásnyéki családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. (Sajnos a történelem felülírta a család gyászjelentésben rögzített szándékát, ugyanis a második világháborúban az orosz katonák feldúlták a Halászok sírboltját, melyet már nem tudtak rendbe tenni, a földi maradványok szétszóródtak. A Pázmánd-forrás melletti kriptá tulajdonjogát a környező területekkel együtt elvették, és azt a kárpótlás során sem sikerült visszaszerezni, így a Kápolnásnyék és Pázmánd között, az úgynevezett Csekésben, egy kis erdő közepén, magánterületen lévő építmény ma is kifosztott, kritikus, omladozó állapotban van.) Schweidel tábornok legkisebb leánya tisztességet, következetességet, az elvei melletti határozott kiállást, emberséget és hazaszeretetet örökölt az édesapjától. Élete nehéz időszakán átsegítette apja imája és édesanyja féltő gondossága, Halász Gedeonban pedig szerető férjre és hűséges társra talált. A család nem csak befogadta őt, de kifejezetten a büszkesége lett a Halász családnak, melynek krónikájába pályájával a ma is fénylő lapok egyikét írta.

*: akkori eredeti helyesírás szerint

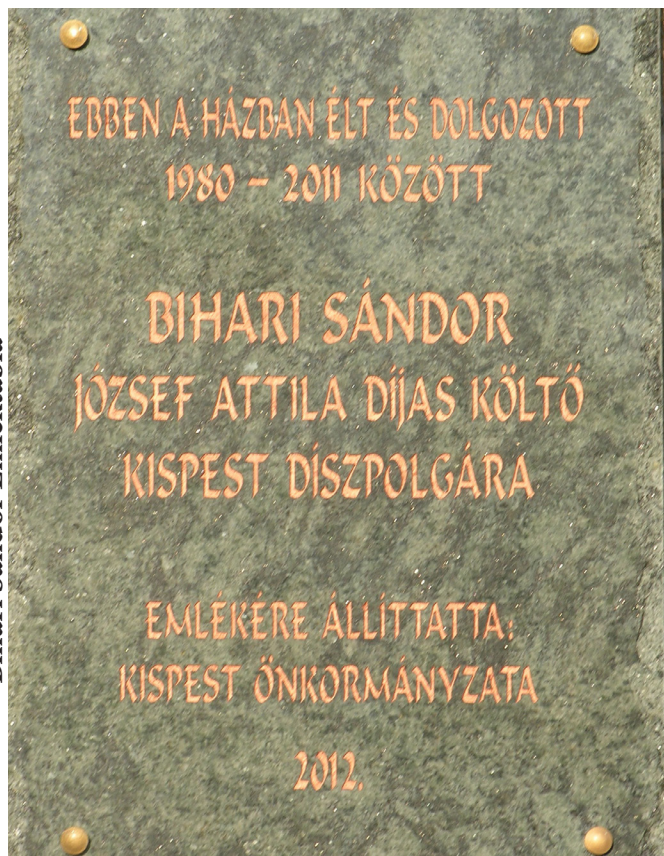
Schweidel József eredeti zombori szobra korabeli képeslapon. Kaufmann B. kiadása, 1909.

A túlélő Bihari Sándor élete

Bihari Sándor József Attila-díjas költő, Kispest díszpolgára Kisgyőrben született 1932. augusztus 17-én. Meghalt Kispesten 2011. január 27-én 78 évesen. Két fia született: Tamás és Márton.

KISGYŐR, IFJÚ ÉVEK

Sándor édesapja módos családból származott. Fémipari iskolába járt, rádiókat javított és készített. Édesanyja gyári munkás lánya volt. Az apai nagyapja fiát kitagadta, mert egy cselédet vett el. Nem támogatta őket. Az anyai nagyapja, aki kegydíjas gyári munkás, tagja a szociáldemokrata pártnak. Barátaival politizáltak, a Pesti Hírlapot olvasták, Sándor hallgatta a bölcseket. Megismerte Sztálin, Hitler,

Bihari Sándor Emléktábla

Churchill nevét, sajnos az apai nagyapját nem. A kis Sándor naponta járt el a háza előtt, a papa rá sem nézett. A sors fintora, hogy 1945-ben az öreg földjei semmissé váltak, ezért a lányai nem adtak neki enni. A nagyapa sírva kereste meg Sándorékat. A „cseléd lány” fogadta be a férje édesapját. Gondozta, halála napjáig élvezte a család szeretetét.

MISKOLC, DEBRECEN TANÉVEK

Sándor eszes gyerek volt, de édesapja ipari iskolába szánta, végül Miskolcra került a gimnáziumba. Anyai nagybátyja a nagyvárosban élt, taníttatta unokaöccsét. A nagybácsi halála Sándort nehéz helyzetbe hozta. Albérletbe ment, összesen 30 lakásban lakott. Közben írogatta első verseit, melyek megjelentek a helyi újságban, az Észak-Magyarországban. A Népi Kollégiumba felvették 1947-ben. József Attiláról, Sinka Istvánról itt hallott először. Érettségi előtt, 1951-ben részt vett a magyar írók első kongresszusán, ahol megismerkedett Kardos Pállal és Koczogh Ákossal, a Kossuth Lajos Tudományegyetem tanárai-

val, ők hívták Debrecenbe az egyetemre. Az Alföld folyóirathoz is, hogy írjon oda verseket. Az édesapja továbbra sem akarta, hogy bölcész legyen. Jobbnak látta volna, ha villanszerelőnek tanul. Az egyetem kezdő írók otthona is volt, az Alföld folyóirat mintha a kedvükért jelent volna meg. Első verskötete az egyetemi évek alatt 1953-ban látott napvilágot, főleg gimnazista idejébőlvaló versekkel.

BÖRTÖN, FELESÉG, VÁLÁS, HÁZASSÁG

Zajlott a politikai és a szellemi élet. Visszahívták Miskolcra, a leendő feleségével ment. A Tudományos Ismeretterjesztő Társulatnál dolgozott irodalmi és művészeti szaktitkárként és vezette az Értelmiségi Klubot. Elszomorító volt a város szellemi élete, ezért megírta a Művelt Nép című lapban a Miskolci kocsonya című cikket. A válasz: a kiutalt lakást sem kapta meg. Közben egész évre szóló sorozatot indított el 1956-ban, Mai magyar irodalom címmel. A Szabó Lőrinc–Illyés Gyula-est sikert aratott. Örült, értelmeset sikerült csinálniuk. Utoljára látta Szabó Lőrincet, halálhírét már a börtönben tudta meg. Lecsukták a Miskolci kocsonya cikk és a Szabó Lőrinc–Illyés Gyula-est miatt. A nagynevű költők levelet írtak a kiszabadításáért. Több mint egy évet ült. Szabadulása után megszületett első fia, Tamás. Segéd munkásként, majd könyvtárosként kezdte újra az életét Miskolcon. Tönkrement a házassága is. Budapestre, a Magyar Televízióhoz ment dolgozni. Megházasodott megint, de hamarosan el is vált. Megjelent 1965-ben verseskötete, József Attila-díjat kapott. Könyvei ettől kezdve megjelentek. Újra megnősült 1968-ban, megszületett Márton.

LETISZTULT KISPESTI ÉVEK

Bihari Sándor családjával 1980-ban Kiszpestre költözött az Ady Endre u. 54. számú házba. Börtönévek, segédmunkák, megbélyegzések után a József Attila-díj meghozta a nyugodt, letisztult éveket. Kiszpesten idejét írással, fiatalok felkarolására fordította. Kiszpest Önkormányzata elismerte a költőlegendát, emléktáblát állított a lakóhelye házfalára. Ünnepléses keretek közt lerótták tiszteletüket, kisdíák szavalta „A verseimre bírom magam” című költeményét. Bihari Zsóka, az özvegy és Vinczek György alpolgármester leplezte le az emléktáblát.

*Németh Nyiba Sándor
a Krúdy Gyula Irodalmi Kör Elnöke,
A Magyar Kultúra Lovagja*

Kulcsár István festőművész alkotása

Iochom Zsolt: Őszi naplemente

Pósa Anikó kézzel készített ékszerei

Három olyan tehetséges ifjú alkotó alkotásait csodálhatjuk meg e rovatban, akiknek a nagymamája festőművész.

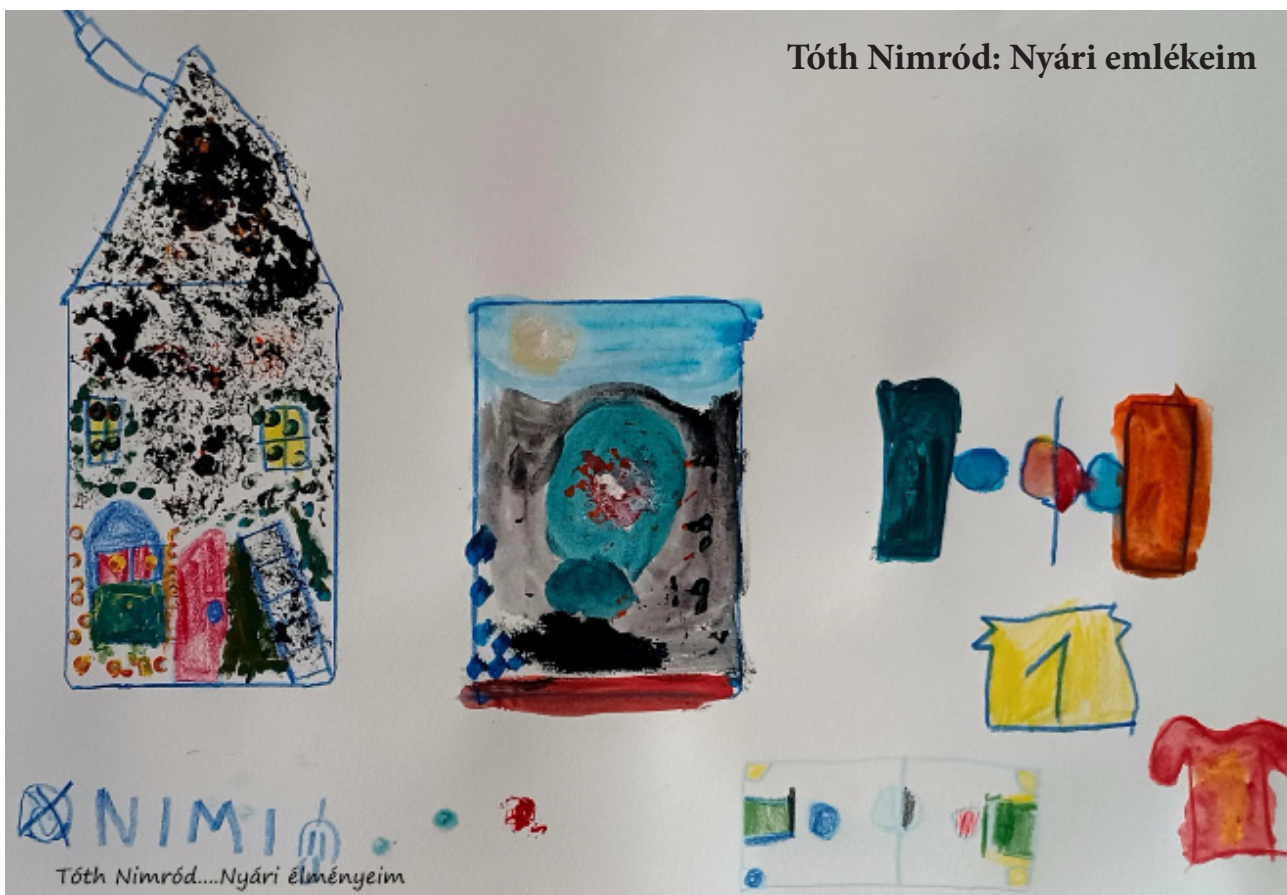
Tóth Benjámín, Tóth Eleonóra és Tóth Nimród rendszeres publikálói az Alkotó irodalmi, kulturális folyóiratnak. Tóth Benjamin 2022-ben "Macskák a holdfényben" című képéért Alkotói Díjat kapott. Benjámín, Eleonóra, Nimród! Szívvel gratulálunk és köszönjük, hogy műveitekkel rendszeresen megörvendeztetek minket és az Olvasókat.

A Kiadó Csapata

Tóth Nimród: Nyári emlékeim

Tóth Eleonóra: Virágfűzér

Tóth Eleonóra...Híd a naplementében

Tóth Eleonóra: Híd a naplementében

Tóth Eleonóra...Virágsokor vázában

Tóth Eleonóra: Virágsokor vázában

Tóth Benjámín: Böhócok tánca

Tóth Benjámín
Böhócok tánca

Hogy kerül az alábbi írás az ifjúsági rovatba, amikor azt egy felnőtt alkotó írta? Nos, úgy, hogy a kedves történetet a kisunoka, Tóth Martina rajza illusztrálja, akitől először kaptunk rajzot, melynek nagyon megörültünk. Köszönjük, Tina!

Fekete Edit: A barna ceruza újabb kalandja

A barna ceruza a lovakat ábrázoló tolltartóban már napok óta óriási izgalomban volt.

A többiek – főleg a mellette levő lila és sárga ceruza – nem győzték nyugalomra inteni, hogy maradjon már nyugton. Mindhiába! Állandóan nyitogatta a tolltartó tetejét és hallgatózott. Már napok óta a közelgő versenyről beszéltek, ahol a szőke hajú kislány indulni fog, és Ő minden információt tudnod akart!

Izgatottan hallotta, hogy a kislány, aki az ő legjobb barátja egy új lovon gyakorol, és azon is fog versenyezni.

– Milyen izgalmas! – gondolta, amikor meghallotta, hogy ezt a kis pónilovat nem szokták versenyeztetni! Sőt nem is mernek rá sokan felülni mert kicsit kiszámíthatatlan.

A kislány is futószáraztatással kezdte a kis pónival, de nagyon hamar összebarátkoztak. A lovacska neve is olyan aranyos, úgy hívják: Masni.

Arról is beszélgettek, hogy a versenypályán már kisebb akadályok is lesznek, mert a kislány régi vágya, az akadályok átugratása.

– Jaj, csak sikerüljön nekik – izgult magában a barna ceruza, és továbbra is azon kattogott, vajon hogyan tudna ő is eljutni arra a versenyre.

Mindenáron látni szeretne volna az ugratást, a versenyt és mindent. A pályát, a lovakat, a versenyzőket, a gyönyörűen csillogó kupákat, a jutalmul kapott kitézőket... Egyszerűen mindent! Érezni szeretne volna a hangulatot, az izgalmat, a pálya felkavarodó porát, hallani a lovak nyerítését, a lovasok biztatását, látni az öröm vagy a bánat könnyeit. S ekkor hirtelen úgy érezte, hogy megtalálta a megoldást, mert

a széken meglátta a lovas hátizsákot, amit a versenyekre mindig magukkal szoktak vinni.

– Na, oda kellene eljutni valahogy. Igen, igen. Óvatosan felnyitni a tolltartó tetejét, kigördülni az asztalra, és utána már csak a hátizsákba kell valahogyan bejutni.

Nagyon óvatosan felnyitotta a fedelet, kikukucskált, és már kint is volt. Elgurult az asztal széléig, megcélozta a nyitott hátizsákot, és már ugrott is.

– Hú, ez félelmetes volt, de sikerült! – ujjongott magában.

Biztosan egész éjszaka nem tud majd aludni az izgalomtól, hogy végre valóra válik az álma. Most már csak az kell, hogy biztosan ezt a hátizsákot vigyék magukkal.

Ahogy ezt végiggondolta, már hallotta is a kislány hangját.

– Anya, bepakolok a hátizsákba, amit lehet.

– Nagyon ügyes vagy kicsim, ne maradjon itthon semmi! – válaszolta az anyuka.

Nem is sejtették, hogy a holnapi napon még valaki izgulni fog azért a szőke, fonott hajú kislányért, aki minden tudásával és ügyességével az előtte lévő versenyre koncentrál majd. Aki mögött rengeteg gyakorlás és lemondás van, és aki mindent megtesz azért, hogy jól sikerüljön a verseny Masnival.

Na, de erről a versenyről később mesélek majd!

Martinovics Edit

Vendégünk, Martinovics Edit autodidakta festő a bemutatkozásnak olyan formáját választotta, melyben egyes szám harmadik személyben beszél önmagáról. Szeretettel ajánlom figyelmükbe a művész rövid, de izgalmas, tartalmas írását, melyből egy kislány titkolt álma, egy tehetséges festő életútja, művészeti irányzata ismerhető meg. /H.M/

Edit Lajosmizsén született, azóta is ott él. Kislánykora óta szerette a festményeket, mindig rácsodálkozott bárki munkájára. Már gyerekejjel is gondolta, hogy alkotni egy fantasztikus érzés lehet. Nem volt rá lehetősége egészen addig amíg a gyerekei ki nem repültek. Akkor gondolt egy merészet, hogy megpróbálkozik a festéssel. Első tenyéryni munkáját temperával alkotta meg. A család számára ekkor vált világossá, hogy milyen álmokat hordoz sok-sok év óta. Ezután akrillal próbálkozott és vászonra festett. Érezte, hogy ez nem az ő festéke. Ekkor váltott az olajfestékre. Így találta meg számára az ideális anyagot. Azóta is olajjal dolgozik és farosra fest. Ez az ő világa! Megszületett az első olajkép. És igen! Az az érzés kerítette hatalmába, amiről gyermekkorában álmodott. Alkotni, megvalósítani az elképzelésedet egy fantasztikus felemelő érzés. Így vált valóra egy kislány álma.

Gyermekkorát a tanyavilágban töltötte, innen árad a természet szeretete. Alkotásain jól tükröződik a fák, felhők iránti vonzalma. Önképző! Saját szorgalmának köszönheti a fejlődését. Nem telik el úgy nap, hogy ecsetet ne ragadjon. Az olajképein kívül szívesen megfest még régi tárgya-

kat, egyedi stílusban akrill festékekkel. Többnyire fekete - fehér színeket használ a tárgyak átvarázsolásához. Ezzel a színvilággal utal a régmúlt-ra. Bárhol meglát egy régi tárgyat és fantáziát lát benne, hazaviszi, megfesti és egyedi dísz tárgyakká varázsolja. Nagy kedvence még a régi ablakkeretek, amiből festménykereteket varázsol. Évekig festett úgy, hogy senkinek nem mutatta meg, csak gyakorolt nap mint nap. Amikor már úgy érezte, először a családnak, majd a barátoknak fedte fel a titkát. Később felkerültek az alkotásai az internetre, a nagyközönség elé. Lépésről lépésre haladt, nem kapkodott. Első önálló kiállítási szülővárosában voltak, majd Táborfalván is bemutatták festményeit.

A Lajosmizsei Tanyamúzeumban is többször voltak láthatóak az alkotásai. Több közös kiállításon is részt vett már. Tavaly Ladánybenén is kaphattak ízelítőt a munkáiról.

Edít kedvenc idézetével zárom a sorokat:

„Bármire, amit megtehetsz vagy megálmodsz, fogj hozzá!
A merészségben zsenialitás, erő és varázslat rejlik.” /Johann Wolfgang von Goethe/

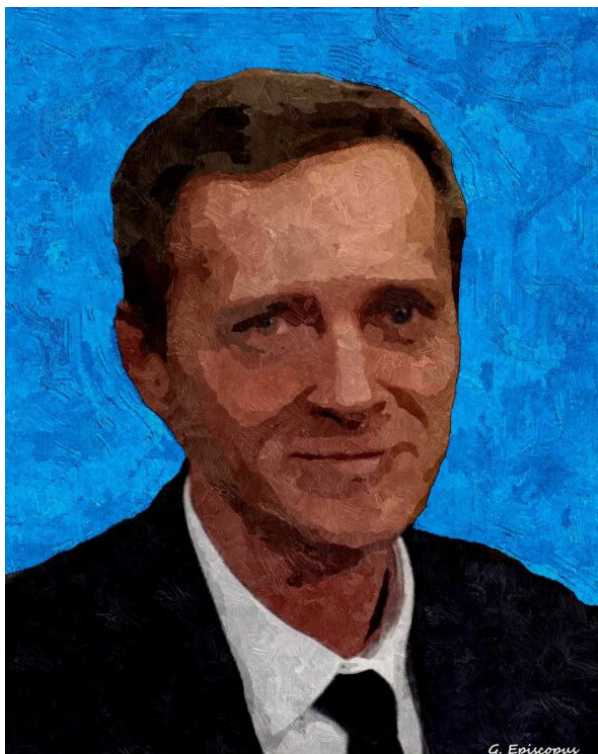
Beszélgetés Erdős Sándor költővel, íróval

“Ha a kacsza nem tud úszni, nem a víz a hibás”

A Hegyeshalomban élő vegyésztechnikus végzettségű Erdős Sándor a Szigetköz fővárosában, Mosonmagyaróváron született, és jelenleg egy multinacionális autóipari beszállító cég készletgazdálkodási csoportvezetőjeként dolgozik.

Tagja a Krúdy Gyula Irodalmi Körnek, és a Cserhát Művész Társaságnak. Versei, novellái antológiákban is olvashatók, valamint szerzője több országosan ismert irodalmi folyóiratnak. Gyermekeknek szánt versei, meséi a népszerű iskolai magazinokban is rendszeresen megjelennek.

- Üdvözlöm Sándor! Köszönöm, hogy beleegyezett a beszélgetésbe. Szép napot kívánok!
- Nagyon örülök a megkeresésnek!
- Kezdjük is! Mi szeretett volna lenni a tizennégy éves Erdős Sándor?

– Természetesen űrhajós és világotutazó... - mondta halkán nevetve. Már gyerekkoromban is rengeteget olvastam, akkoriban pedig az ifjúsági irodalom nagy része kalandregény vagy sci-fi volt. Ezért szerettem volna világotutazó vagy űrhajós lenni, bejárni a földet, felfedezni még ismeretlen tájakat, megismerni az embereket, felderíteni a földtől távoli idegen világokat... De azért nem baj, hogy nem így alakult.

– Mikor kezdett el írni?

– Amióta az eszemet tudom, írok, vagyis inkább amióta írni tudok, írok. Annak idején még általános iskolás koromban, egy remek grafikai érzékkel megáldott osztálytársammal magán iskolaújságot szerkesztettünk, sokszorosítottunk és terjesztettünk. Azután a középiskolás évek alatt már megpróbáltam eljuttatni novelláimat kisebb folyóiratokhoz, de abban az időben ajánlások nélkül szinte lehetetlen volt megjelentetni bármit... Tehát mindig sokat írtam, olvastam, és ez így van ma is.

– A munka mellett mennyi ideje marad az írásra?

– Sajnos nem annyi, mint amennyit szeretnék! A dolgos hétköznapiakban csak késő esténként tudok írni, akkor is alig egy órácskát. Nagyobb lélegzétvétélű írásra csak hétvégeken és a szabadságom alatt van lehetőség. De ha elkap az ihlet, akkor egy verset azért bármikor megírok kb. félóra alatt.

– Az irodalom mellett más művészeti ággal nem próbálkozott?

– Próbálkoztam a festéssel is, de nem éreztem magamban a kimagasló tehetséget.

Édesapám nagyon tehetséges amatőr grafikus volt, és rengeteg képet is festett. Tőle tanultam el a rajzolás csínját-bínját... Sokak szerint remek grafikákat készítettem, de összességében nem éreztem magam annyira kiválónak ebben a műfajban, hogy megmutassam magam mások számára.

– Mi az, amit leginkább szeret írni?

– Nincs kifejezetten zsáner, amiben szeretek írni. Írok novellát, krimi, horrort, verset, gyermekverset és meséket is. Nálam az írás inkább hangulatfüggő: ha szomorú vagyok, akkor verset, ha jó kedvem van, akkor inkább egy vidám novellát... Egy dolgot viszont ki kell emelnem, szívesen

írók gyerekeknek verset és mesét!

– Sok író lenézi a meséket! Hála istennek, ön nem tartozik közéjük. De miért jó mesét írni?

– Számomra nagy meglepés a szülők által küldött videókon látni, amint a gyerekek boldog áhítattal hallgatják vagy játsszák el valamelyik mesémet. Kaptam olyan videókat is, amelyeken gyerekek szavalják el a verseimet... és ez nagyon jó érzés... megható...

– Írásaiban gyakran megjelenik a Szigetköz valamelyik jellegzetessége. Mennyire fontos ez önnek?

-- A Szigetköz mint tájegység a szívem csücske, szerintem ez Magyarországon az egyik legszebb! Gyermekkoromban édesapámmal, aki lelkes halász és horgász volt, szinte minden nyarat itt, egy szigeten sátorozva töltöttünk. Bejártuk a vadvizeket, a szigeteket, az úszószigeteket, és megismertük az ott élő embereket. Ezer szállal kötődöm hozzá, és ez természetesen az írásaiban is visszatükröződik, hiszen ott nőttem fel, ott ismertem meg az embereket, az élet apró örömeit, a természet szépségeit, és talán önmagamat is.

– Ugyanakkor írásaiban a humor is jelentős szerepet játszik. Tehát ez is fontos önnek...

– Igen! A humor rendkívül fontos számomra, mert úgy gondolom, az egy görbe tükör, amelyet magunk elé tartunk. A humor biztosan segít átlépni az élet nehézségein. Szerintem humor nélkül az emberek nagyon megkeseredett, magányos lények lennének. Mindig csempészek egy kis humort az írásaimba, mert anélkül azok száraz, tárgyilagos és lélektelen dolgok lennének, legalábbis véleményem szerint.

– Kinek a verseit olvassa legszívesebben?

– Sok kedvenc költőm van, de ha ki kell emelni egyet közülük, akkor az biztosan François Villon lenne. Gyermekkorom óta rendszeresen olvasom a verseit. Szeretem keserű humorát, a világlátását, az életigenlését, azt, ahogy egykor az őt megérteni nem képes világot szemlélte és kritizálta.

– Ha jól sejtem, akkor kedvenc írója sem a nagy klasszikusok közül kerül ki...

– Így van! Az írók közül első számú kedvencként említem a mára talán méltatlanul elfelejtett, de örökbecsű könyvek íróját, Rejtő Jenőt! Rengeteg könyvet olvastam tőle, valószínűleg mindet... Számomra az ő humora felejthetetlen. Rejtő igazi zseni volt, életében nem tudták értékelni, fillérekért írta ponyvaregényeit, színdarabjait, gyakran nyomorgott. Azonban ilyen körülmények között is teremtett magának egy olyan világot, amely talán még ma is élhető...

– Úgy tudom, a történelem is érdekli, többek között a lovagrendek története. Miért éppen ez?

– A történelem mindig is érdekelt, a történelemből tanulhatunk is, ha akarunk. Érdeklődésem a lovagrendek, a lovagok világa iránt visszavezethető gyermekkori olvasmányaimhoz, a lovagregényekhez és természetesen a filmekhez, ahol a lovagok becsületességéről, hősiességéről volt szó. Mindig érdekelt ennek a valóságalapja, és egy részletes kutatómunka után írtam is egy kis könyvet a történetükről, a társadalomra gyakorolt hatásukról, és a kereszténység terjesztésében végzett szolgálataikról.

– Mennyire nehéz ma érvényesülni egy olyan költőnek, írónak, aki a fővárostól meglehetősen távol él?

– Tulajdonképpen ebben a digitalizált világban az érvényesülés már nem igazán függ a Budapesttől való távolságtól. A személyes kapcsolatok ma már nem jellemzőek, a rendkívül fejlett informatikai rendszereknek köszönhetően bárkivel képes vagyok tartani a kapcsolatot a világon. Természetesen vannak olyan találkozók, rendezvények, amelyek a fővároshoz köthetők. Ezeken mindig nagyon jó lenne részt venni, de sajnos ez nem lehetséges, pedig biztosan jót tenne az írói karrieremnek. Budapesttől távol is meglehetősen nyüzsgő a kulturális élet, tehát nem érzem hátránynak azt, hogy vidéken élek.

– Milyen tervei vannak a közeljövőre nézve?

– Korábban írtam egy misztikus krimi, és most szeretném befejezni a folytatását. Ez egy tipikusan magyar környezetben játszódó, és természetesen rengeteg humorral átszótt krimi. Még rengeteg dolog van vele, de őszre szeretném kiadni. Ezenkívül szeretnék megírni egy nagyobb lélegzetvételű történelmi háttérű regényt, és tervezem egy gyerekeknek szóló verseskötet kiadását is. Hát... úgy nagyjából ennyi a tervem...

– Sándor, köszönöm szépen a beszélgetést! És sok sikert kívánok tervei végrehajtásához!

– Szívesen beszélgettem önnel! És nagyon szépen köszönöm a megkeresést!

Az interjút készítette: Szabó Ferenc

VELÜNK TÖRTÉNT

A 2024. június 23-i istentisztelettel egybekötött ünnepségen az emlékezés és a tisztelet koszorúját helyeztük el a Gyóni Géza emléktáblánál, majd a következő napon, Dabas Város Önkormányzatával közös szervezésében, rendhagyó módon ünnepeltük meg a költő születésének 140. évfordulóját a gyóni evangélikus templomban. Hogy mitől volt rendhagyó az ünnepség? Attól, hogy e jeles alkalomból bemutathattuk az Öröklő fényvel fénylik című jubileumi antológiánkat, de számunkra ez a rendezvény hálaünnep is volt, hiszen a közelmúltban kaptuk meg a Pro Urbe Dabas díjat.

Az antológia bemutatása előtt Pálinkásné Balázs Tünde alpolgármester mondta el ünnepi köszöntőjét, majd felcsendült egy népdalcsozor vendégénekesünk, Plutzer Zita előadásában. Ezt követően fellapoztuk az antológiát, melynek megalkotói a Gyóni Géza Irodalmi Kör tagjai, valamint Valentyik Ferenc, városunk díszpolgára, helytörténész, író. Örömmel szolgált, hogy az antológiába Pálinkásné Balázs Tünde írt ajánlást. Emlékező műsorunkon átívelt Gyóni Géza szellemisége, hiszen névadó költőnk versei mellett olyan alkotások hangzottak el, olyan dalok csendültek fel, melyek méltóak a költő emlékéhez. Az ünnepségen tagjaink mellett felolvasott az antológiából Szakolczai Katalin, aki Gyóni Géza leszármazottja, valamint Murányi Hajnalka, akinek apósa egykor a gyóni evangélikus templom lelkésze volt, néhai férje Murányi László pedig szívügyének érezte a gyóniértékek megőrzését. Gyóni Géza költő mellett megemlékeztünk Janicsák Jánosné Marikáról is, aki haláláig a Gyóni Géza Emlékszoba gondnokaként tevékenykedett, és tagja volt az irodalmi körünknek. Az emlékezésen Prauda Miklós fotóművésznek Gyóni Géza versei alapján készített fotóit is megcsodálhatták az idelátogatók. Hiszem, hogy minden szó, minden dallam, minden kép a béke, a szeretet, a tisztelet érzését juttatta el vendégeink lelkéhez, és még azon is túlra. Fel oda, ahol a lélek szabadon szárnyal, ahol örök béke és örök szeretet honol.

Hiszem, hogy Gyóni Géza lelke – ahogyan Mitták Ferenc Gyóni Géza emlékezete című versében írta – *“...a szülőföldre hazalátogatott.”*

Hálával telt a szívem, hogy ezt a felemelő érzést együtt élhettük át az evangélikus templom falai között, és az Öröklő fényvel fénylik című jubileumi antológiánk dedikált példányát elhelyezhettem a Gyóni Géza Emlékszobában.

*“Mi szépség volt és szép marad
Jób könyvétől Chopin könnyéig:
Ott ért a bánat-fák alatt
És mind, öröklő fényvel fénylik.”*

Gyóni Géza: In memoriam /részlet/

2024. július 20-án 11 órakor találkoztunk Vargáék otthonában, ahol szeretettel, ínycsiklandó lakomával, meglepetés programmal vártak minket. Nagyszerű nap, nagyszerű emberek, nagyszerű vendéglátás, nagyszerű programok: Versek, dalok, történetek, közös ebéd, lovas- kocsikázás, dalolás, tervezés, kutyus simogatás, füge kóstolgatás, dinnyevetés, vidámság, meghatottság, lelkesedés, sok-sok szeretet..., csapatépítés...Edit, Imre! Köszönjük a lehetőséget, az önzetlen vendéglátást, a sok munkát és az élményt, amivel megajándékoztak minket. Köszönjük Mártnak is, aki a házigazdát segítve értünk munkálkodott. Nagyon szép, igazi csapatépítő volt. Köszönöm minden DABIK-tagnak, aki eljött, köszönöm Valikának és Csabának, hogy velünk tartottak, és lelkesen építették csapatunkat.

2024. augusztus 26-án 17,30 órai kezdettel tartottuk meg Égi fény zenés irodalmi műsorunk főpróbáját, ahol versek hangzottak el, dalok csendültek fel, a hitről, a szeretetről, a békéről. Az előadást október hónapra, egy katolikus templom falai közé terveztük, ám mégsem kizárólag vallási témákat dolgoztunk fel, de a hit, a Mária-tisztelet, ahogyan a művészet szinte minden ágában, úgy a mi előadásunkban is megjelent. Ave Maria, zengett az ének Schubert zenéjére, de felcsendült Wolf Péter szerzeménye is. Örömeinkre a közönség soraiban is ültek versírók, költők, s így hallhattunk tőlük is gondolatokat, verset, éneket, és még egy verseskötetet is kaptunk ajándékba. Köszönjük szépen. Csodálatos érzés volt együtt énekelni:

“...Büszke szívünkkel az égre tekintve
Tesszük a dolgunk szép Dabasért.”

Hermann Marika
Gyóni Géza Irodalmi Kör

Stíluskorszakok az irodalomban 4.:

Az angol reneszánsz

Kedves Olvasóm!

Az Alkotó nyári számában az itáliai reneszánszról, annak két kiemelkedő lírikusáról elmélkedtem. Folytatva a sort, Petrarca és Boccaccio után a továbbiakban az angol reneszánszról osztom meg veled gondolataimat. Mint azt korábban említettem, a reneszánsz kultúra alapja a sikeres gazdaság, a jólét emelkedése, az ország belső nyugalmanak megteremtése, hiszen ezek kedveznek a tudományok és az irodalom fejlődésének. Anglia a 16. század végére nemcsak Európa nagyhatalma lett, hanem ez az időszak virágzó kultúrát is teremtett a szigetországban. Szaporodtak az iskolák, a könyvnyomtató műhelyek, új színházak épültek, az angol polgárság gazdagsága rohamosan nőtt, a gyarmatosítás és a legyőzhetetlennek hitt spanyol Armada megsemmisítése óriási gazdasági fejlődést eredményezett. A drámaírói tehetségek jelentkezése, jelentős színpadi művek sorozatos megszületése jelezte, hogy ennek a korszaknak szinte a dráma volt az „anyanyelve”. A drámai műfajok felvirágzásának oka minden bizonnyal a polgárság és a nagybirtokos arisztokrácia küzdelme, a konfliktusok bemutatásának legalkalmasabb színhelye pedig Shakespeare színháza. A dramaturgia jellemzője a tudatosan szerkesztett, sűrített, izgalmas cselekmény, valódi drámai küzdelem, árnyalt jellemrajzok. Az angol irodalom legzseniálisabb drámaírója kétségkívül William Shakespeare /1564–1616/, akinek életműve csak Homérosz, Dante és Goethe nagyságához mérhető. Életében sok a homályos folt, ám sikeres színészi és írói munkássága gazdagságot hoz számára: a Globe Színház főreiszvényese lett.

A Globe rövid története

Az első állandó színházat, a Globeot Shakespeare és társulata, a Lord Chamberlain's Men építette 1599-ben. Ez volt Angliában az első színház, amelyet színészek építettek színészek számára. Az első épület nem maradt fenn túl sokáig: a hatalmas faépítményt egy tűzvész pusztította el 1613 nyarán. A második Globe Színház 1614-ben készült el, és 1642-ig üzemelt. Ekkor a kormány bezáratta, az épületet lebontották, és a feledés homályába merült. 1989-ben azonban egy építkezés során rábukkantak az alapjaira, s ezután épült meg az eredeti Globe-bal teljesen megegyező színház (Shakespeare's Globe), melyben 1997

Shakespeare's Globe 2014

óta rendeznek színdarabokat. Ma 900 ülő- és 600 állóhely várja az érdeklődőket a májustól szeptemberig tartó szabadtéri előadásokra. A színház a Temze jobb oldalán, a London Bridge és a Tate Galéria között helyezkedik el, közel ahhoz a helyhez, ahol eredetileg az 1599-ben épült épület állt.

És most térjünk vissza a zseniális drámaíróhoz, Shakespeare-hez, aki összesen 37 darabot írt, főként királydrámákat, vígjátékokat, tragédiákat. Közülük szándékosan nem az ismertebbeket /Rómeó és Júlia, Hamlet/, inkább a – véleményem szerint – kevésbé ismerteket ajánlom szíves figyelmedbe, kedves Olvasó. A vígjátékok közül az 1595 táján keletkezett Szentivánéji álom című darabot szeretném kiemelni. A mű Szent Iván éjjelén, a nyári napfordulókör játszódik Athénban és egy közeli erdőben. Tündérek,

a királyi pár, polgári ifjú szerelmesek és athéni kézművesek keverednek össze egy bolondos éjszaka játékos bonyodalmaiban. Az angol népi képzelet szülte tündérvilág, a Shakespeare-kori mesteremberek bohókás előadása és az athéni ifjak szerelmes kergetőzése a szerelem szépségét jeleníti meg. Színházi előadása garantáltan pazar és maradandó élményt jelent!

Aki szereti a fordulatokban, izgalmakban gazdag történeteket, annak az Othello c. drámát ajánlom. 1603 körül íródott, témája a pusztító féltékenység, amelyet gonoszok önös érdekeik szolgálatába állítanak. Desdemona, a gazdag velencei kereskedő lánya Othello-hoz, a mórhoz ment feleségül. Boldogságukat tetézi, hogy a férfi diadalmas ütközetből tér vissza. Az egyszerű nép is nagy örömmel fogadja a hadvezért. Csak egyetlen ember nem lelkesedik, a fővezér zászlósa. Jágó mellőzöttnek érzi magát, ezért gyűlöli a mórt, és pokoli ármány hálóját szövi kiszemelt áldozata köré. Először a vezér barátját, Cassiót buktatja el, majd Othellolelkébe – lassan csepegtetve – a féltékenység gyilkos mérgét önti. A tragédia elkerülhetetlenül bekövetkezik.

Shakespeare szonettköltészete

Az elsősorban drámái révén halhatatlanná vált Shakespeare két verses formában írt elbeszélő költeménye a Venus és Adonis és a Lucretia meggyalázása. A szerző e műveire volt inkább büszke, érdekes módon színpadra írt darabjait nem tekintette komoly irodalomnak. Szonettsorozata azonban még e két prózai alkotásnál is nagyobb dilemma elé állította az utókort. Mind a szonettek keletkezési idejéről (talán az 1590-es évek), mind pedig ihletőjükről, hőseikről és a versek költői értékéről is a legellentmondásosabb vélemények születtek.

Először 1609-ben gyűjteménybe foglalva adták ki a szonetteket, valószínűleg Shakespeare hozzájárulása nélkül, kalózkidrásban. A szonettek sorrendjét így nem Shakespeare határozta meg, hanem a kiadó, s az ajánlás sem az ő munkája – így a szonettek életrajzi vonatkozása kétséges. Ám szonettjei kétségtelenül az angol irodalom egyik legtöbbet olvasott költeményei; olyan témákat dolgoznak fel, mint a szépség, a szerelem, az idő múlása, továbbá a költészet. A 154 vers háromfelé osztható aszerint, hogy a beszélő kihez címezi gondolatait: a szép ifjúhoz, a fekete hölgyhöz vagy a rivális költőhöz. Ezen karakterek kilétét mindmáig homály övezi: eddig egyetlen irodalomtörténész sem tudta biztosan megállapítani, hogy kik voltak a szonettek címzettjei, illetve azt, hogy egyáltalán valódi személyek voltak-e. A 154 szebbnél szebb szonett közül álljon itt egy kevésbé ismert, a LXXVIII. /Szabó Lőrinc fordításában/:

Múzsám gyanánt oly gyakran hívtalak,
S te úgy megihletéd az éneket,
Hogy más írók mind utánoztanak
S szárnyad alatt terjesztik művöket./
Szemed, mely némát zengő dalra oktat
S nehéz tudatlant szállni felragad,
Kiválóbbá teszi a hívatottat
S a bájnak kétszeres fenséget ad./
De legbüszkébb az én dalomra légy te,
Melyet te ihletsz, mely tőled eredt:
Írályt javítsz te csak mások művébe'
És bájod bájol el művészetet;/
Nekem te vagy minden művészetem,
S tudatlanságom így bölccsé leszen.

Az angol szonett, mint olasz elődje, 14 sorból áll. A szonettek formáját illetően a szerkezet '4+4+4+2' sortagolásos. Shakespeare nem tagolta versszakokra a szonettjeit, viszont az utolsó 2 sort mindig jobbra írta. Ez általában a szonettben leírtakhoz kapcsolódó, frappáns, szentenciózus jellegű összefoglalás, nemegyszer önmagában is értelmezhető csattanó. A shakespeare-i szonett rímképlete abab, cdcd, efef, gg, a sorok ötös (vagy hatodfeles) jambusok.

Kedves Olvasóm!

Nem tudom és nem is akarom kihagyni a szívet-lelket gyönyörködtető, talán legismertebb szonettet, amelyet a téma zárásaként bizonyára szívesen olvasol. Ez a LXXV. szonett. Íme:

Az vagy nekem, mi testnek a kenyér
s tavaszi zápor fűszere a földnek;
lelkem miattad örök harcban él,
mint a fősvény, kit pénze gondja öl meg;
csupa fény és boldogság büszke elmém,
majd fél: az idő ellop, eltemet;
csak az enyém légy, néha azt szeretném,
majd, hogy a világ lássa kincsemet;
arcod varázsa csordultig betölt,
s egy pillantásodért is sorvadok;
nincs más, nem is akarok más gyönyört,
csak amit tőled kaptam s még kapok.
Koldus-szegény királyi gazdagon,
részeg vagyok és mindig szomjazom.

Benjamin Jonson-Abraham Blyenberch festménye (1617)

William Shakespeare után következtek röviden egy másik, az angol reneszánsz irodalom talán kevésbé ismert jeles képviselője, a Shakespeare-kortárs Benjamin Jonson /1572–1637/, általában Ben Jonson drámaíró, költő és színész, aki szatirikus színműveiről és lírai költeményeiről híres. Rendkívüli olvasottságával éles kritikai szellem párosult. Drámaíróként a 17. század második felében és a 18. század első felében Shakespeare-nél nagyobb tisztelet övezte. A 20. század első felében újra divatba hozták a modern angol költők és írók, tehát életműve inspirálta nemcsak saját korának íróit, hanem a későbbi nemzedékeket is, köztük T. S. Eliot művészetét.

1616-ban díszes fólió méretben jelentette meg addig írt műveit, a drámák szövegét gondosan megszerkesztette, s mindegyik drámához előszót írt. Ezzel az újításával a színdarabot az irodalom rangjára emelte, az egyes drámákhoz írt bevezetői pedig irodalomelméleti fejtegetéseket is tartalmaztak. /A fólió (latin helyesírással: folio) latin eredetű szó, a magyar szakirodalomban ívrétnek is nevezik. Ez a legnagyobb könyvforma, amely az ívek egyszeri összehajtásából (tehát kétrét hajtott) származik, így a fólió egy lapnyi íróanyag-mennyiséget jelent. /

Jonson tekinthető a korai angol irodalomelmélet második alkotójának. Műveinek kiadásával udvari költő státusba került, évente 100 font járadékot juttatott neki a király. Udvari költőként számos ügynevezett „maszkjátékot” (masque) írt: ezek látványos díszletekkel és jelmezekkel az udvarnál előadott, kifejezetten alkalmi darabok, melyekben általában az udvar tagjai játszották a főbb szerepeket. Epigrammái és dalformában írt versei meghatározták a 17. századi angol költészet egy fontos vonulatát, a „gavallér” (cavalier) költők művészetét és a restauráció korának költészetét. 1606-os Volponéjának szálait az újkomédiák jól ismert alaptípusa, az eszes szolga mozgatja. Volpone egy csaló gazember. A cselekmény a vagyon, a pénz körül forog, mindenki a megszerzésének szentel és rendel alá mindent. Mindenki a másét kívánja, munkáról szó sincsen, csak furfangról, fortélyról, csalásról, becsapásról, rablásról, ingyenélésről. Volpone dúsgazdag, haldokló nemesnek adja ki magát. A látogatói kizárólag

a vélt vagyona miatt látogatják, s tudva, hogy rokonai nincsenek, a végrendelet kiváltságosai akarnak lenni. A látogatók Volpone pénzét akarják, Volponemeg az övékét.

Látszólag egy kivétel van az egész díszes társaságban: Mosca, Volpone szolgálója. Ő azon az elven van, hogy a pénz, a vagyon jó, de nem tartogatni, hanem elkölteni való. Úgy fest, ő csak a gazdája érdekében tüsténkedik és manipulál. Majd a végén kiderül, voltaképpen ő a legnagyobb gazember mind közül, ha lehet egyáltalán rangsorolni a szereplőket.

Volpone mindenkit becsap. Mosca mindenkit és a gazdáját is. Az egyik pénzes látogató Mosca cselvésének köszönhetően a feleségét ajánlja fel Volpone-nak. A másik a saját fiát tagadja ki az örökségből, Volpone halála és az ő öröksége reményében. A legtisztességesebb még a prostituált, aki megunva erkölcstelen életét, el akarja vetetni magát a „haldoklóval”, hogy felhagyva a legősibb foglalkozással, kényelmesen élhessen. A Volpone egy roppant szórakoztató, de mondanivalójában szomorú darab; arról szól, hogyan értjük félre az életet és az élet lényegét, és a félreértés miatt hogyan feledkezünk meg az emberségről.

Kedves Olvasóm!

Köszönöm eddigi türelmedet és azt, hogy idáig jutottál az olvasásban. Igyekeztem néhány új, vagy már régen feledésbe merült információval gazdagítani írásomat. Remélem, kedvet csináltam egy kis színházlátogatáshoz is, mert Volponetörténete kellemes kikapcsolódással szolgálhat. Legközelebbi írásomban a magyar reneszánszról olvashatsz.

Batuskáné Kiss Katalin

Turányi Terézia alkotása

Várnai Zseni

Az elmúlt napokban rendezgettük édesapám könyvtárát. A kezembe akadt egy könyv, amit 1989-ben az édesanyámnak adtunk anyák napja alkalmából. A kötet számtalan szebbnél szebb verset és prózát tartalmaz, mind az anyai szeretetről szól. Eszembe jutott egy vers, ez nincs benne a könyvben, pedig helye lenne benne!

„Tündöklésem szép idején
nem néztem a tükörbe én,
két kisgyerek szemefénye
volt az arcom tükörképe,
s szólt a szívem: – Édes lányom,
ki a legszebb a világon?
– Te vagy a legszebb, anyám,
hidd el nékem igazán”

– Édes fiam, mondd meg nékem:
ki a legszebb a vidéken?
– Édesanyám, Kedvesem,
nincs nálad szebb, senki sem!
Csillagtükrokn néztem arcom,
mint egy tündér királyasszony,
aki hol volt...hol nem volt...
de ez nagyon régen volt.”

/Várnai Zseni: Ki a legszebb a világon? – részlet/

Várnai Zseni Weisz Eugénia néven született 1890. május 25-én Nagyvázasnyban. Apja Weisz Zsigmond szabó, anyja Weisz Janka. A sokgyermekes család Pestre költözött a jobb megélhetés reményében. Zseni itt járt iskolába. 1908-ban végzett az Országos Színészegyesület színiiskolájában, de soha nem lépett színpadra. Pályafutását tisztviselőként kezdte. 1909-ben férjhez ment Peterdi Andor íróhoz, született két gyermekük. Lányuk, Peterdi Mária író, fiuk, Peterdi Gábor festőművész lett.

Zseni a férje révén került kapcsolatba a munkásmozgalommal. Első verse, Katonafiának címmel a Népszavában jelent meg, melyet a rendőrség elkobzott, a költőnőt vád alá helyezték.

A két világháború között az erdélyi Zsidó Jövő közölte a verseit. 1943–44-ben egy antifasiszta csoport vezetője lett. A második világháború után dolgozott a Kossuth Népe és az Új Idők szerkesztőségében. Zseni költészetében a politikai mondanivaló mellett erőteljesen megjelent az anyaság érzése. Kései verseinek fő témája az öregedés, az elmúlás fájdalma, bizalom a szeretetben és a munka öröme. Érthető, közvetlen stílusa miatt közkedvelt volt. A Nyugat költői is elismerően nyilatkoztak róla. Az első kötetét Kosztolányi méltatta, a másodikról Kaffka Margit írta: „őszinte és igaz lelkünkől örvendetes”.

Prózaíróként is sikert aratott. Az önéletrajzi trilógiájában költői pályájának kibontakozását, a történelmi viharok, változások keretezte életét rajzolta meg.

„Este, ha fölnézek a csillagos égre, arra gondolok, hogy mi emberek is az égnek egy csillagán élünk, egy bolygó égitest szülőttei vagyunk. Mióta pedig úrhajók száguldanak a föld körül, s az emberi szellem a tér magas köreit ostromolja, már azt is tudjuk, hogy fönről visszatekintve, tágabb hazánk, a Föld, tündöklő kék fátyolburokban lebeg az éjsötét térben, mint az ég egyik legszebb csillaga...Holnapra talán már, mint a Béke csillaga.” Igen népszerűek a meséket, gyermekverseket tartalmazó kötetei /A mesélő

erdő, Tündérgert, Furulyaszó, Az igazlító király/ is.

A József Attila-díjas költő verseit számos nyelvre lefordították a világban.

Hosszú és termékeny élet adatott számára. 1981. október 16-án 91 éves korában Budapesten hunyt el.

„ Szeretni ezt az életet,
az egyetlen, a végest,
Szeretni, még ha bánt is,
ha mostohánk is néhanap,
de kék az ég, és süt a nap,
van benne boldogság is.”

/Várnai Zseni: Szeretni - részlet/

forrás: wikipédia

Lengyelne Török Erika

Imre Anna: Kakaslövés hagyományörzés

Erdős Sándor: Boom gyermeke

Fáradtan vonszolta vézna testét az erdő sűrű aljnövényzete között. Bundája bőrére tapadt, és jócskán borították bogáncsok. A nap már magasra hágott az égen, és Boom gyermeke szomjasan, éhesen róttá tovább útját a céltalanságba. Boom gyermekének hívta magát, hisz nem volt neve, ahhoz túl keveset és magányosan élt, hogy lehetne neki. Az utolsó emlékfoszlány, ami még az erdő magányában töltött napok előtt volt, a keserű füstszag, ami éppoly keserű, mint a sorsa és az ajtó csapódása. Boom-boom, csak ezt hallotta, mielőtt ott hagyták egyedül az erdőben.

Édesanyjától korán elszakították, és egy embercsaládhoz került, ahol eleinte jól bántak vele, ám egy idő után már több ütleget kapott, mint ennivalót. Most sem érti igazán, mi volt ennek az oka, ő nem tett semmi rosszat. Pár nap elteltével már itt az erdőben találta magát egyedül, szomjasan és éhesen.

Néhány rossz ízű pocsolóból szomját tudta ugyan oltani, viszont ennivaló nem volt sehol. Pedig mennyi jó illat volt az erdőben! Élelem illata szállt mindenfelé, ám az élelem ügyesebb és gyorsabb volt nála. Egyetlen esetet kivéve. Épp a szomját oltotta, amikor elugrált előtte egy furcsa lény. Gyorsan utánacapott és megette, bár az íze nem volt túl jó, de egy kicsit csillapította éhségét. Az erdőben az éjszakák voltak a legrosszabbak. Ijesztő hangokat hallott mindenfelől, és ő remegve, összegömbölyödve próbált aludni, ám hiába. Félt nagyon.

Már a végkimerültség határán volt, mikor egy oly rég szagolt illat csapta meg az orrát. Az az édeskésen szúrós szag, amit akkor érzett, mikor itt hagyták. Az utolsó erejét összeszedve sietett a szag forrása felé félelemmel és reménnyel telve. Egy kis kavicsos úton találta magát, és meghallotta hangot. Boom-boom. Apró lábak lépteit csikorogtak a kavicson, és a félelemtől összehúzva magát – bepisilt.

Két kis kéz emelte fel a bundáját simogatva.

– Anya, anya megtartjuk? – hallotta egy kisfiú hangját.

– Meglátjuk, mindenesetre hozd ezt a kis szegény jószágot – mondta egy kellemesen csengő hang.

A kisfiú az ölébe vette a kiskutyát és beszállt az autóba. Simogatta, becézte és finom falatokkal kínálta a hálás kis jószágot. Boom gyermeke jóllakottan és a biztonság tudatában végre egészséges mély álomba szenderült.

Nagy-Kóré Mária: A vizek királynője

Lengyelne Török Erika: Lilla mesék 3. Szivárványos kaland

A Kék pillangó sokáig látta a barátait, ahogy baktattak a Nagy Kék hegy csúcsa felé.

Lenge szárnycsapásokkal haladt a magasban. Élvezte a lágy napsütést. A szárnyain tükröződött a szivárvány összes színe.

Tetszett neki, hogy hol ibolya, hol pedig vörös színben tündökölt. Annyira elbűvölte a színek játéka, hogy megfeledkezett a barátairól. Föl-le szálldosott a szivárvány színei között. Jó magasra felrepült, majd hagyta, hogy a szellő vigye a hátán jobbra-balra, fel-le.

Egyszer csak felerősödött a szél. Felkapta a pillangót, erősen tartotta, el nem engedte. A pillangó küzdött, birkózott a széllel, de nem bírta szabadulni tőle. A szél egyre erősödött, dobálta a pillangót, úgy megforgatta, hogy szegény azt sem tudta, merre van a fent és a lent. Majd egy hatalmas lökést érzett a szárnyain, és hirtelen zuhanni kezdett. A forgószelelengedte őt. De nem volt egyedül. Sok-sok virág hullott vele együtt az égből. A virágok a szivárvány színeit hozták magukkal. A pillangó megnyugodott. Egy csodálatos rét terült el alatta. Ekkor eszébe jutottak a barátai. Körbe-körbe repült a rét felett, hátha meglátja őket. Hangos kacagásra lett figyelmes, elkezdett a hang irányába repülni. A kacagás egy tündéri lányka hangja volt. Szivárványszínű ugrálókötéllel játszott, ugrándozott. Körülötte apró állatok szaladgáltak. Kisnyuszi, Rókica, Töpi kutya, Pötyi cica és Egérke. A Kék pillangó örömeiben hatalmasat bukfencezett a levegőben.

– De hiszen ő lehet Lilla hercegnő! Egérke megtalálta őt!

Hurrá! Ez aztán az öröm! – kiáltotta.

Egészen közel próbált repülni a lánykához, de Lilla annyira ugrált, hogy észre sem vette őt. A pillangó újra és újra megpróbált a kislány közelébe szállni,

de az ugrálókötél szele mindig elsodorta őt. Az Egérke vette észre a pillangót, és odakiáltott neki:

– Szia pillangó! Nézd, megtaláltuk Lillát! Gyere te is játszani velünk!

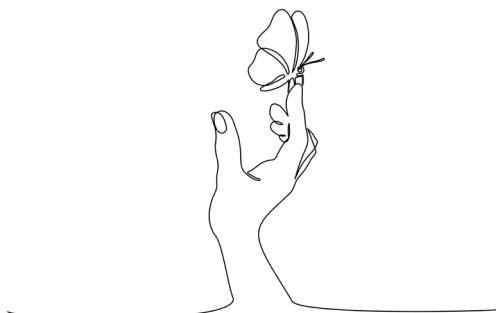
A lányka ekkor vette észre a csodaszép pillangót. A szivárvány színei még mindig ott játszottak a szárnyán. Lilla óvatosan leengedte az ugrálókötélet a földre, és kinyújtotta a tenyerét a pillangó felé. Csillogó szemekkel, halk, édes hangon megszólalt:

– Gyönyörű pillangó, szállj a tenyerembe! Legyél a barátom! Nagyon szeretlek téged! Mindenhová magammal vislek. Te leszel a jelem a bölcsődében.

A pillangó is megszerette Lillát. Boldogan szállt a tenyerébe. Jó barátok lettek. Azóta is mindenhová együtt mennek.

Lengyelne Török Erika kézzel varrott mesekönyv részlet

Szabó Ferenc: Zöldvirág és a szüret

A nagy Tölgyerdőt kettészelő Hangos folyó egyik kanyarulatánál éltek a nagyon dolgozó és vidám természetű szőlőkoboldok. Mint ahogy nevükből már biztosan kitaláltátok, szőlőtermesztéssel és borkészítéssel foglalkoztak. Egy kellemesen meleg szeptember végi reggelen a legidősebb kobold, Szürkebajusz a feleségével, Sziporkával végigjárta a szőlőültetvényeket. Gyorsan megállapították, hogy a termés beérett, és hatalmas mennyiségű illatos szőlőfürttől rogyadoznak a tőkék, tehát ideje szüretelni.

– Nagyon örülök, drága asszonykám, hogy az idén ilyen sok a szőlő – mondta Szürkebajusz.
 – Igazad van, öreg – jegyezte meg a felesége. De azért ez problémát is jelent nekünk... Mi kevesen vagyunk, ezért ennyi szőlőt biztosan nem fogunk tudni leszedni.

– Azért van megoldás... – szólalt meg rövid töprengés után Szürkebajusz. Elmegyek Zöldikéhez, ő mindig segít nekünk. Biztosan most is fog, ha megkérem! Úgy is lett. Az öreg szőlőkobold délután elindult a nagy Tölgyerdő egyik távoli tisztása felé, ahol a kis zöld erdei manó, Zöldike lakott. Úgy kétórányi séta után meg is találta a barátját. A manó éppen a lakása előtt üldögélt, és frissen szedett áfonyát eszegetett.

– Szia, Zöldike! De jó, hogy itthon találalak! – köszöntötte már messziről.

– Én is örülök, hogy itt vagy, öreg barátom! – rikkantott fel örömeiben a manócska. Gyere, egyél egy kis áfonyát, azután mondd el, mi járatban vagy.

Nem is kellett kétszer mondani, a kobold is jóízűen nekilátott az áfonyának. Miután végeztek, az öreg kobold elmesélte, hogy mit tapasztaltak a szőlőültetvényeken, és hogy kevesen vannak a szürethez, ezért minden segítség jól jönne.

– Én szívesen megyek segíteni – ajánlotta fel Zöldike. De ha végezni akartok holnap estére, akkor szerintem még mindig kellene valaki.

– Nem is tudom, kit lehetne még... – gondolkodott Szürkebajusz. Már nincs több barátunk, akit el lehetne hívni segíteni.

– Én talán még tudok valakit... A neve Zöldvirág, és ő is egy kis erdei manó.

– Még nem hallottam róla! – csodálkozott a kobold.

– Te ismered? És hol lehet megtalálni?

– Tulajdonképpen én sem ismerem... csak meséltek róla – felelte Zöldike. – Annyit tudok, hogy Zöldvirág a Smaragderdő mélyén, a mohafüggönyök árnyékában lakik. Azt mondják, hogy mindig zöld bársonykabátban jár, és csillogó smaragdzöld szemei meg vadóc hajtincsei miatt biztosra lehet venni, hogy ő a tavasz gyermeke. Azt is mesélik, hogy kedvessége, vidám éneke és pajkos csínytevésai az egész erdőben ismertté tették.

– Köszönöm szépen a vendéglátást és az útbaigazítást, Zöldike! – búcsúzott Szürkebajusz.

Holnap korán elmegyek Zöldvirághoz, téged pedig várunk a szőlőben.

Másnap hajnalban, miközben Zöldvirág az ágyában lustálkodott, és a rigók vidám énekét hallgatta, kopogtatásra lett figyelmes. Felkelt és kinyitva ajtaját, egy koboldot pillantott meg:

– Jó reggelt! Errefelé régóta nem jártak koboldok... Te mit keresel itt?

– Szia, kedves Zöldvirág! Szürkebajusz vagyok! Hát... azért jöttem el hozzád, mert nagyon sok szüretet hallottam rólad. Tudod... a szőlőültetvényünk termése érett, de sajnos kevés a segítőnk. Nagyon jó lenne, ha tudnál segíteni szüretelni.

Zöldvirág, aki mindig örömmel segített másoknak, gondolkodás nélkül igent mondott. A kobold pedig

Orosz Cs. Bernadett rajza

boldogan mutatta neki az utat a napfényben fürdő szőlőültetvény felé. Hamarosan meg is érkeztek, és miután kiosztották a kosarakat, mindenki dolgozni kezdett. A kis manólány rendkívül ügyes volt, szinte repkedett a sorok között. Biztos kézzel és persze óvatosan szedte a lédús fürtöket. Aprócska kezeivel villámgyorsan telepakolta a kosarakat, miközben vidám énekekkel szórakoztatta a koboldokat és Zöldikét, aki nem győzte csodálni a tűzrőlpattant leányt. Munka közben, amikor Zöldvirág véletlenül csendben volt, Szürkebajusz vette át a szót, és mesélt a szőlőültetvény történetéről, a koboldok mindennapi életéről és hagyományairól, a finom borok készítésének titkairól. Zöldvirág és Zöldike teljesen elámul a koboldok tudásától és szenvedélyétől, amit a szőlő iránt mutattak.

Mire a nap lebukott a horizont alá, szorgalmas munkával az összes szőlőt sikerült leszüretelni. A koboldok hálásak voltak a két kis manónak az egész napos szorgalmas és vidám munkáért. Megköszönték a segítségüket, és ízletes szőlőlével és frissen sült pogácsával vendégül látták őket.

Zöldvirág és Zöldike nagyon fáradtan, de azért boldogan térhetett haza. Tanultak a szőlőtermesztésről, sok új barátot szereztek, és örömmel töltötte el őket az, hogy segíthettek a koboldoknak betakarítani a termést. És megmutatták, hogy a segítőkészség, a vidámság, a szorgalom a legnagyobb kincsek közé tartozik az erdőben. Ez a nap azért is örökre emlékezetes maradt számukra, mert itt találtak életükben először, és ebből a találkozásból bizony szerelem lett... De az már egy másik történet...

Orosz Cs. Bernadett rajzai

Orosz Cs. Bernadett: Ősz Manó

Tarka színeket borít zsákjából,
Egy aprócska kis manó.
Vidám kis fickó, erdőlakó,
Igazi kis menő manó.

Talpa alatt harmat csillan,
Meglátta az őszt a nyárban.
Ecsetet ragadott, rímeket faragott,
Füttyszóval kevert megannyi árnyalatot.

Így a zöld lombok bíborba váltanak,
A színek így lesznek árnyaltak,
A citrom s a narancs csodás egyvelege,
Dalolászós, s oly vidám a kedve.

Őzek csordája figyelni alkotását,
Hogyan varázsol mindennek új ruhát.
Búvóhelyet a sünnnek, élelmet a mókusnak,
Pihe-puha fekhelyet az édes álmuknak.

Oly csodás az őszi erdő,
Illatos igazi lélek-pihenő.
Zizegő avar, békés, meleg,
Ölelő napfény élénkíti a színeket.

Kicsiny Manó elfáradt a nagy munkában,
Elhasal egy gomba árnyékában.
A kis állatok körbe állják,
Úgy vigyázzák édes álmát...

	◆	RÉGI BOR- ÜRMÉRTÉK	LENMAG!	... ÉS MAGÓG	ALSÓ-RÉSZI!	ESŐN VIZESEDŐ	◆
	1						T
	SPANYOL AUTÓJEL		TAGOL				
	BÁZALT TANÚHEGY		PÁRATLANUL ÁMÍTI!		OSZTRIGA- HÉJ!		
	RÓMAI EGYES				SZOBAKUTYA		
◆	2	FRANCIA POLITIKUS	IZIDÓRA, BECÉZVE		TÖKMAG!		AMPER
			ZENEI STÍLUS		TERÜLET JELE		DÍJA
FIATALABB FIVÉR			SPANYOL AUTÓJEL		MEG- SZÉGYENÍT		
			ANTONOV GÉPJELE		ÉNEKLŐ SZÓCSKA		
DRÁGÁLL					NÉMET Ő (FÉRFI)		HAGYÍTÁS JELE
					ELLENÁLLÁS JELE		
◆	L Z						

Copyright © 2010-2024, www.skandomata.hu (CsAB). Minden jog fenntartva. Forrás: <https://ref.hu/sau6W>

Küldd be a keresztrejtvény megfejtését az info@dabik.hu email címre!
 A beküldők között A Gyóni Géza Irodalmi Kör ajándécsomagját sorsoljuk ki.
 Sőt ha megírod melyik versből van a megfejtés akkor egy Jubileumi Antológiát is
 postázunk! (A verset megtalálod az Alkotóban)
 Beküldési határidő: 2024. november 30.

Gróf Gál Mihály: GÁLART: Fekete szemek

Pitypang méz

Rendhagyó lett az őszi KEVEREM-KAVAROM rovat, és már kicsit előre tekint a tavaszra.

Hajdók Zsóka: A spejzem kincseiből

Kertünk gyümölcséből – amit lehet – elrakok lekvárnak, dzsemnek. Ha bárkitől kapok egy kis gyümölcsöt, a felesleget abból is elteszem. Jól jön a szűkös napokon. A csipketerítőket többnyire kaptam, de szívesen böngészek a kilós turkálóban is. Nagyon szeretem a kézimunkát, így minden befőttesüvegre más-más alkotás kerül. Horgolás vagy más technikával készült terítők. A spejzban szárítom a gyógynövényeket is. A környékünkön szedhetőket ismerem és elteszem. Gyakorta finom teákat készítek belőlük. Üdítően, gyógyítóan hatnak. Tavasszal aktuális a pitypang méz, vagy más néven gyermekláncfűméz.

Így készítem el:

/A receptet Mária Treben: Egészség Isten patikájából című könyvéből vettem/

Délelőtt, ha napos idő van, a réten leszedek két marék pitypangvirágot, egy liter hideg vízbe teszem, és lassan főzöm. Amikor bugyogni kezd, leveszem a tűzhelyről a fazekat, és egy éjszakára állni hagyom a főzetet.

Másnap reggel az egészet egy szitára öntöm, lecsepegtetem a virágokat, és jó erősen kinyomkodom. A léhez egy kilogramm nyers cukrot keverek, és hozzáadom fél citrom kifacsart levét. Ennyi elég a citromból, mert ha többet teszünk, savanyú lesz. A fazekat fedő nélkül teszem fel főni, és a legkisebb lángon fokozatosan melegítem, hogy az összes vitamin benne maradjon. A főzetet párolom, vigyázva, hogy fel ne forrjon. Ezt a masszát egyszerűen hagyjuk kihűlni, hogy ellenőrizhessük az állagát, nem túl sűrű-, vagy nem híg-e. Amikor elkészült, kis üvegbe rakom, tetejét rátekerem, kis horgolt terítőt rakok rá, és beteszem a spejzba. A kész pitypangmézet ugyanúgy használom, mint az akácmézet, de szoktam csinálni belőle limonádét is. Nagyon szeretem, mert finom és hasznos. Vértisztító hatása van.

Ha van kedvem, akkor sokat készítek, hogy télre is maradjon, de szívesen ajándékozok belőle másoknak is.

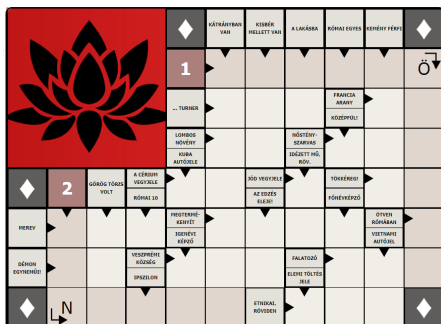

Kedves Alkotótársak!

Köszönjük a felajánlásokat, melyeket küldtetek a Poénkodjunk rovat keresztrejtvény nyerteseinek!
A jövőben is köszönettel fogadjuk.

Felajánlások, amiket szívesen fogadunk:

- Saját kézműves alkotások,
- Saját könyvek,
- Saját verses kötetek, antológiák.

A nyári számunkban megjelent keresztrejtvény megfejtése:
dabik-öröklő-fennel
A szerencsés nyertes:
Gratulálunk a nyertesnek!
A nyereményét (A Gyóni Géza Irodalmi Kör ajándécsomag-
ját) postán juttatjuk el!

Még több verset, novellát találsz honlapunkon: www.dabik.hu

Kövess minket a Facebookon is: www.facebook.com/irodalmikordabas

Anyagot gyűjtünk a Alkotóba

Beküldhető alkotónként három saját alkotás, melyek között a szerkesztők döntenek.

Téma: Téli hangulat

Beküldési határidő: 2024. november 30.

Beküldendő emailben az info@dabik.hu email címre. Köszönjük! :)

Találkozók helyszíne:

Kossuth Művelődési Központ
2370 Dabas, Szent István út 58.

Találkozók időpontja:

Az oldalunkon érdeklődj!

A Facebook oldalunkon és a honlapunkon is találkozhatok velünk! :)

Bővebb információ:

www.dabik.hu

E-mail: info@dabik.hu

Telefon: 06/30 852-2770

IMPRESSZUM

Alkotó - Irodalmi-Kulturális folyóirat.

Megjelenik negyedévente az Angry Cat Kft. támogatásával.

Felelős szerkesztő: Hermann Mária

Tördelőszerkesztő: Szűcs Szilvia

A szerkesztőség levélcíme:

Angry Cat Kft., 2370. Dabas, Szintes u. 2/D 2/8.

E-mail: info@dabik.hu

Nyomdai munkák: Angry Cat Kft.

Kiadja: Angry Cat Kft.

Gyóni Géza Irodalmi Kör, Dabas.

Rejtvény forrása: www.skandomata.hu

Képek forrása: <https://hu.wikipedia.org/>, www.depositphotos.com,

Magyar Digitális Képkönyvtár, Velenceblog

ISSN 2677-1802 (Nyomtatott)

ISSN 2786-2690 (Online)

KÖSZÖNTŐ

Stefanic Ferenc Alexander: Ez inspirálta őket

Litóczki József fotója

Stefanic Ferenc Alexander: Másik oldal

ALKOTÓSAROK

Iochom Zsolt: Őszi rapszódia

Iochom Zsolt: Őszi köszi

Hermann Marika: Búcsútánc

Czibere Anita: Augusztusi nyár

MaR-IL. Galéria: Szél fújta falevelek

Bene Edit: Búcsú a nyártól

Pánti Anna: Őszi ragyogásban...

Szedő Tibor: Bennem Golgotám

Balázs Erzsébet: Szólít a csend

Dr. Veress János: Félttem a világot

Iochom Zsolt: de

Kanizsa József: Ima Jézus Krisztushoz

Hermann Marika: Szűzanyához

Cserna Ferenc: Békevágy

Nagy-Kóré Mária: Álmodtam egy szebb világot

Németh Nyiba Sándor: Vélt sóhaj

Papszi: A BÉKE oltára

Nagy-Kóré Mária: Elmúlás

Pósa Anikó alkotás

Dáma N. Sebestyén Katalin: Békét a világnak...

Medit festmények

Dr. Veress János: Egy kis országot

Fekete Edit: Szeressetek!

Soós-Györfly Katalin alkotása

Bihari Enikő: Örök szeretet

Kulcsár István: Felhők felett

Dáma N. Sebestyén Katalin: Életfa

Csipkerózsika: Élet

Hermann Marika: Jó, hogy létezel...

Dr. Veress János: Igaz szerelem

Orosz Cs. Bernadett: Szeretlek

Horváth Edit: Síró éjszakák

Iochom Zsolt: Az őszi levelei

Németh Nyiba Sándor: Földközelpel

Erdős Sándor: Őszidő

MaR-IL. Galéria: Ősz húrja zsong

Pánti Anna: Őszi csend... a Szent Anna-tónál

Fu-Jen Li: TŰNŐDÉS...

Orosz Cs. Bernadett: Van valami csoda...

Szedő Tibor: Odaát

Szabó Ferenc: Törékeny szív

Pósa Anikó alkotása

Papszi: Út az örök boldogság felé

Fekete Edit: Érzelmek

Orosz Cs. Bernadett alkotása

Kanizsa József: Anyám éj-köténye

Stefanic Ferenc Alexander: Még egyszer, utószor

KÁZSÉ alkotása

Bene Edit: Kaktusz virága

Iochom Zsolt: keresztkérdés

Kulcsár István: Fogvacogva

Bene Edit: Érik a napraforgó

Gróf Gál Mihály: Ne hozzatok

Nagy-Kóré Mária: Körforgás

W. Kovács Ferenc: Ne add fel!

Fekete Edit: Megtalálni

Fail Mihály: Fehér lett a göndör hajam

Turányi Terézia: Kék madár

Stefanic Ferenc Alexander: lélekcsók

Fail Mihály: Tisztelgés egy vadász előtt

Dr. Veress János: Férfinapra

Nagy-Kóré Mária: A képzelet játéka

Németh Sándor: Az utolsó atyai pofon története

W. Kovács Ferenc: Ne félts, apa

Nagy-Kóré Mária: Ősz a Centrál Parkban

Czibere Anita: Varázslatos őszi

Cserna Ferenc: Őszi eső

Csipkerózsika: Levelek búcsúja

Horváth Edit: Balatoni óda

Turányi Terézia: Őszi szelek a Bene patak felett

Gróf Gál Mihály: Szébbik arcát

Tilingerné Gerlei Ilona: Gólyák

KÁZSÉ: Megöregedtem

Garajszki Istvánné: Jóleső őszi eső

Bene Edit fotói 20.

Szűcs Erika: Görögdinnye a kenyér ünnepén

Szűcs Erika fotója

1. MaR-IL Galéria: Krizantémok

Dáma N. Sebestyén Katalin: Örök szeretet

Nagy-Kóré Mária: Velence

MaR-IL. GALÉRIA: Ősz a Balatonnál

2. Lengyelne Török Erika: Az a csodálatos nyár

Dáma N. Sebestyén Katalin: Varázslatos telihold

Mártonné T. : Miskának szeretettel

Bene Edit: Babi halála

3. Bene Edit fotója: Szlovéniai szurdok

Szűcs Erika: Az In háborúm

Batuskáné Kiss Katalin: Sorsok, életutak

Turányi Terézia: Édesanyá

Sári Kati: Űti élmények

Gyóni Géza méltatása, közreadja Iochom Zsolt

4. Valenytik Ferenc: Schweidel tábornok legkisebb lánya

Németh Nyiba Sándor: A túlélő Bihari Sándor élete

Kulcsár István alkotása

Iochom Zsolt: Őszi naplemente

5. Pósa Anikó kézzel készített ékszerai

37.

IFJÚSÁGI OLDAL

Tóth Nimród: Pelikán

6. Tóth Nimród: Naplemente

Tóth Eleonóra alkotása

Tóth Benjámin: Csillagok felé

Tóth Nimród: Levelek

7. Tóth Nimród: Nyári emlékeim

Tóth Eleonóra: Virágfűzér

Tóth Eleonóra: Híd a naplementében

Tóth Eleonóra: Virágcsokor vázában

8. Tóth Benjámin: Bohócok tánca

Fekete Edit: A barna ceruza újabb kalandja

Tóth Martina: Masni a kis póniló

42.

VENDÉGSAROK

Martinovics Edit:

9. 44.

TÁRSALGÓ

10. Beszélgetés Erdős Sándor költővel, íróval

46.

DABIK HÍREK

Velünk történt

11. 48.

TUDÁSTÁR

Batuskáné Kiss Katalin: Az angol reneszánsz

Turányi Terézia alkotása

12. 50.

CSILLAGOK NYOMÁBAN

Lengyelne Török Erika: Várnai Zseni

Imre Anna: Kakaslövés hagyományörzés

54.

MESEVILÁG

Erdős Sándor: Boom gyermeke

Nagy-Kóré Mária: Vizek királynője

13. 56.

MANSZÁJ GYEREKEKNEK

Lengyelne Török Erika: Lilla mesék 3.

Szabó Ferenc: Zöldvirág és a szüret

14. 57.

15. Orosz Cs. Bernadett rajza

Orosz Cs. Bernadett: Ősz Manó

58.

16. Orosz Cs. Bernadett rajzai

59.

POÉNKODJUNK

Rejtvény felnőtteknek

Gróf Gál Mihály: Fekete szemek

17. 60.

KEVEREM-KAVAROM

Hajdók Zsóka: A spejzem kincseiből (Pitypangmész)

18. 61.

KÖZÉRDEKŰ

Köszönjük!

19. 62.